

Naročnina mesečno
25 Din, za izo-
zvetstvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozvetstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sara jevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Slab zgled

V torek je preteklo leto, odkar je italijanski minister korporacij Bottai na zborovanju Zveze industrijskih sindikatov v Florenci s ponosom izpregovoril tako-le: »Proučite vladne sisteme, ki so zlati v rabi v inozemstvu, in ugotovili boste, da povsod, ne da bi se kdo skliceval na naše ideje, ne da bi uporabil ime korporacije, skoraj tajinstveno klike, raste in se utrjuje ustanova korporacije. V tem obstoji vesoljstvo fašizma. Mi korakamo po tej poti kot zastavonoše pred drugimi narodi, dajemo jim zgled in zato nosimo neizmerno odgovornost. Svet bo jutri prišel občudovat našo moč, hotel bo predrtni v našo misel in si bo osvojil Mussolinijev zakon.«

Minister Bottai je lahko miren. Že danes odvezujemo njega in g. Mussolinija vsake odgovornosti, v kolikor iz njihove skrupuloznosti in skrbi za socialno blaginjo starega sveta izvira morebiti strah, da bi druge države poslele fašistične »izvirne« ideje in morebitne napake pri ustvarjanju fašističnega korporacijskega sistema, kot edino mogočega vladnega sistema v 20. stoletju, ki je po njihovem zadržilu stoletje fašizma. Misel stanovske zbornice, v kateri bi bili zastopani državljani po svojih poklikih, ni izvirno fašistična, kakor niso fašistični načrti o gospodarski zbornici; da ne sežemo preveč nazaj, naj omenimo, da se je že davno pred letom 1926, ko je izšel fašistični sindikalni zakon, in pred letom 1928, ko je Mussolini v »Litino delce« postavil ogrado korporacijskemu sistemu, bavil s prvo mislijo Francoz Charles Benoist, z drugo pa Henry de Jouvenel. A priori ni mogoče odrekat fašistom dobre volje, da ne bi hoteli v tem pogledu res kaj ustvariti — saj se idejni utemeljitelji fašizma nepronehoma bahajo, da je prav uvedba korporacijskega reda glavna naloga fašizma, ki upravičuje z njo svoj obstoj; vendar pa smo prepričani, ali vsaj upamo, da se ne bo našel v Evropi resen državnik, ki bi svoje rojake vpregel v korporacijski voz fašističnega modela. Predrag poskus je to in morda se ga danes po večletni izkušnji in nenadomestljivih izgubah, ki jih je prizadel narodnemu gospodarstvu, Mussolini sam ne veseli posebno. Okoli pol milijarde litr letno etane fašistični sindikalistični aparat v Italiji, da ne omenjamo posredne škode, ki jo povzroča razvoju narodnega gospodarstva ta nova birokratična ovira v udeleževanju posameznika kakor tudi drugih gospodarskih edinic.

Fašistični sindikalistični, ali kakor ga fašisti raje nazivajo, korporacijski sestav ni orodje, po katerem naj bi prišla ljudska volja do izraza in se udeleževala pri vodstvu države, tako da bi korporacijska zbornica lahko nadomestila današnji parlamentarni sistem, temveč le orodje, s katerim fašistična diktatura seže do zadnjih celic narodnega gospodarstva, jih nadzira in vodi. Kakor je fašistična stranka s milico danes več ali manj mrtev, samo nadziralen organ vsega političnega življenja in ne da več nič idejnega iz sebe, tako je ta sindikalistični aparat samo zato tu, da nadzira državljane kot proizvajalce, to je, delavce in delodajalce, ali res delajo v interesu narodne (državne) produkcije, kakor to velewa »Litina delce«.

Fašistični sindikat je edini pravno priznani sindikat, ki sme zastopati interese delavca, oziroma delodajalca. Drugih stanovskih organizacij fašizem ne samo ne priznava, temveč niti ne trpi. To je nedavno pokazal spor z Vatikanom radi Katoliške akcije. Zanj morajo prispevati vsi, ne glede na to, ali so vključeni ali ne. Voditelje, to je komisarije, postavlja fašistična stranka, oziroma vlada, torej se ne volijo. Po produkcijskih panogah se sindikati delijo v šest vrst (bančni, kmetijski itd.) — delavci imajo sindikate zase in delodajalci tudi — in sedmi sindikat predstavlja profesionaliste. Osrednjo organizacijo tvori 13 konfederacij, od teh prispada 12 produkcijskim panogam (šest delodajalcem in šest delavcem) in 1 profesionalistom. V korporacijskem svetu je 7 sekcij, ki jih nazivajo tudi korporacije. V vsaki korporaciji je zastopana po ena konfederacija delodajalcev in delavcev; prav v korporaciji naj bi se omogočilo sodelovanje med delodajalci in delavci ter poravnali medsebojni spori. Sedma sekcija je odločena profesionalistom, to je prostim poklicem. Poleg tega so v korporacijskem svetu zastopane razne fašistične ustanove. Korporacijski svet je samo posvetovalni organ, ne da bi imel pravico postavljati zakone. Sklicuje ga ministrski predsednik, ki ima tudi pravico veta proti vsakemu njegovemu sklepu.

O kaki stanovski zbornici, ki naj bi nadomestila demokratične poslanske zbornice, ne more torej biti govora. To je samo neke vrste gospodarski svet, ki ga potrebuje korporacijski minister za to, da izve za želje delodajalcev in delavcev — ako pridejo želje teh poslednjih po valjenih fašističnih voditeljev sploh kdaj do izraza — ali pa za to, da jim svojo voljo vsili. Katera država na svetu bi za takšno zbornico, za katero niti fašistična zbornica še ni izglasovala potrebnih kreditov, vzdrževala ves sindikalistični aparat, ki stane ubogo delavstvo in uradništvo milijone. Italijansko delavstvo ima vtis, da se s fašističnim sindikalizmom, utvarjajo le sinekure za »idealne« in vroče fašiste, ki nimajo navadno niti strokovne izobrazbe. Dejstvo je, da čutili delodajalci kakor tudi delavci sindikate za nepotrebno breme, toliko bolj, ker jim je bilo s eilo naloženo. Delavstvo je nujno sindikatom povsem apatično, ker nima v njih besede. Posebno veliko oviro v gospodarstvu dela zakonska določba, da se smejo delavci in uradniki nameščati edino s pooblaščenjem fašističnih sindikatov, ki svoje ljudi podletjem kar diktirajo, ne glede na to, ali so sposobni za mesto ali ne.

Celo med fašisti se čuje mnenje, da je to breme za državo v današnjih kritičnih časih odveč; poskus s korporacijami je za ubogo Italijo predrag. V kolikor le fašistična vlada radi izrednih

Sovjeti iščejo denarja

Riga, 13. nov. Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada te dni dovolila, da smejo državljani nakupovati svoje potrebščine tudi v tistih skladiščih, ki so bila do danes rezervirana za vpogled tujcem, ki so prišli na obisk v Sovjetsko Rusijo. Ta skladišča je namreč osnovala posebna turistična zveza z namenom, da je tujec, ki je prišel v državo, se lahko prepriča, kako je ljudstvo z vsem potrebnim bogato založeno, in da si more za primerne cene preskrbeti vse, kar si požel, kakor v kaki drugi državi. Zanimivo je, da sedanje privoljenje, ki kaže na pomanjkanje živil in denarja, v Rusiji ni bilo objavljeno v listih, ampak je bila naredba proglašena z letaki. Finski listi se ob tej priliki obirno pečajo s slabim stanjem ruskih financ.

Ne skrb za petletni načrt, od čigar izvedbe zavisi dejansko moralni prestiž sovjetov; ne težki problemi žetve in setve, ki zlasti živo zadevajo južno pokrajino Sovjetske Rusije, kjer se med kmeti pojavlja veliko nezadovoljstvo zaradi kolektivizma; niti ne položaj v rudokopih, kjer se je v zadnjih šestih mesecih pokazala nujna potreba po dalekosežni reformi in ne politična situacija, ki postaja kritična na Kavkazu in na Ukrajini, ne prizadeva toliko skrbi sovjetskim mogotcem, kakor finančna kriza, ki se je naenkrat pojavila in ki se je zdela nekaj nemogočega za sovjetski režim, ki je protikapitalističen in protimeščanski. Torej kriza bankarstva, o kateri se boljševekom ni nikdar sanjalo, je naenkrat s strašno resnostjo prišla ogrožati Sovjetsko Rusijo. Zapadlost velikih dolgov, ki so jih sovjeti naredili, da uresničijo svoj famozni petletni načrt, ki naj Rusijo dvigne na gospodarski nivo drugih narodov in ustavitve velikih kreditov evropskih bančnih koncernov, ki so do sedaj slepo zaupali Rusiji, — to sta dva glavna vzroka za naraščajočo finančno krizo.

Kako se zavarovali proti mrazu

Riga, 13. nov. Čim bolj se zaostruje kriza s kurivom, tem bolj se trudijo moskovski listi, da prepričajo prebivalstvo, da je pametno in zdravo, da le trikrat na teden kurijo stanovanje. »Pravda« se z vso vestnostjo trudi, da bralcem dokaže, da je navada ogrevati se pri toplih pečeh le buržujka razvada, ki slabi energijo individua, pospešuje lenobo in škoduje zdravju. Mraz nasprotno človeka spodbuja k socialnemu življenju, ga sili, da se mnogo globlje in poseča javne kraje, kjer se govori o koristnih in važnih vprašanjih. Kurjenje in ogrevanje bi torej prav za prav moralo polagoma izginiti iz stanovanja razredno zavednega komunista.

Težavno posojilo

Riga, 13. nov. Iz Moskve poročajo, da je komisariat za finance podaljšal do konca leta termin za podpisovanje zadnjega notranjega posojila, ki bi moralo biti zaključeno že do 1. novembra. Vsota dosedanjega posojila ne dosegata niti polovico predvidenega posojila, čeprav so vsi državni uradniki obvezani, da od svoje mesečne plače podpišejo 10 do 20 odstotkov za državno posojilo.

Pogajanja z Nemčijo za boljšo trgovinsko pogodbo

Berlin, 13. nov. AA. Semkaj je prispel pomočnik sovjetskega komisarja za trgovino. Udeležil se bo jutrišnje otvoritve rusko-nemške trgovinske konference. Predsedoval ji bo zvezni gospodarski minister Warmbold. Konferenca bo razpravljala o rusko-nemških trgovinskih vprašanjih. Rusija želi izboljšati svojo trgovinsko bilanco z Nemčijo, ki je zelo pasivna. Rusi uvažajo iz Nemčije veliko industrijskih izdelkov, dočim je izvoz ruskih poljedelskih pridelkov v Nemčijo razmeroma majhen.

Nemčija stoji na stališču, da se prvi člen rusko-nemške trgovinske pogodbe, na katerega se Rusi sklicujejo, ne izvaja in da se ne sme ogražati načelo o največji ugodnosti.

Konferenca bo razpravljala o povečanju izvoza sovjetskih industrijskih izdelkov in poljedelskih pridelkov v Nemčijo in o raznih carinskih, železniških in pristaniških vprašanjih.

Nova navodila komunistične internacionale

Dunaj, 13. novembra. Predsedstvo izvrševalnega komiteja komunistične internacionale je pred nedavnim časom po navodilih Političnega urada sklenilo, »da ne bo odobravalo ali podpiralo nikakih neodgovornih akcij posameznih komunističnih strank.« Sklep je bil utemeljen s tem, da bi trenutno rovarjenje komunističnih strank na gospodarskem sestavu Evrope lahko resno ogrozilo izvedbo petletnega načrta v sovjetski Rusiji, ki more uspeti le tedaj, ako dobi Rusija od evropskih držav zadostno materialno in denarno podporo. Na to navodilo pa so evropske komunistične stran-

gospodarskih razmer, torej ne po svojem programu, prisiljena čedalje bolj posegati v zasebno gospodarstvo in v odnose med delavci in delodajalci, bi to prav lahko storila enostavno s zakonom. Saj je korporacijski svet danes samo zunanji forum, da se v njem razglasijo dogovori, glede katerih je bil sporazum med vlado in prizadetimi že prej dosežen. V tem smislu je treba razumevati tudi sedanje »zasedanje« korporacijskega sveta v Rimu.

Finančne težave Sovjetov

ke odgovorile, da je stoprav sedaj ugodna prilika, da se vrže med mase odločilna beseda socialne revolucije. Komunistična internacionala je po ponovnem posvetovanju dala 28. okt. svojim sekcijam v Avstriji, na Ogrskem in v Čehoslovski naslednji odgovor:

»Točasnó so inozemski krediti za sovjetsko Rusijo mnogo bolj pomembni, kakor kakršnikoli prehodni ali pa verjetno le iluzorični uspehi te ali druge komunistične stranke v Evropi.« (Prim. govor Molotova na Zboru zaupnikov.) Zato predsedstvo odsvetuje od vsake prenaplne akcije. »Komunisti naj počakajo toliko časa, da jim bo Moskva dala znak za splošen upor delavstva in kmetov.« Trenotno, da je najvažnejša naloga komunistov v omenjenih treh državah, da posveto vso svojo delavnost in vso pozornost kmečkemu prebivalstvu, »kjer je treba sicer dolgotrajnega dela, ki pa bo v svojem končnem uspehu sigurno poplačano.«

Da bi pa evropski sodrugi ne mogli biti nezadovoljni, je eksekutiva komunistične internacionala male zanje izdelala detajlni načrt, kako je treba delati za komunizem med brezposelnimi, malim uradništvom, kočarji in bajtarji, kakor tudi med nezadovoljnimi srednjim stanom. Posebna navodila

veljajo za mlajšo generacijo, »katero je brezpogojno treba pridobiti za komunistične cilje.« Načrt posebno poudarja, da je v Avstriji in na Ogrskem treba najprej zlomiti duhovno silo katoliške cerkve, »ki predstavlja danes edino komunizmu nevarno in aktivno, njemu nasproti delujočo silo.« Zlasti je treba »ljudem predočevati duhovščino kot načelno čuvarico povojnega kapitalizma, ki iz sebičnih razlogov ščiti posedujoče sloje. Med masami je treba spraviti v tok živo antiklerikalno gibanje.« To, da je trenutno važnejše »kakor pustiti, da vam policija razžene nekaj demonstracij brezposelnih.« Eksekutivni komite tudi priporoča »kar moči izrabiti romantizem mladine in njeno izrazito nagnjenje za tajno in nelegalno delavnost.« Iz tega vidika se priporoča »po možnosti osnovali različne teroristične mladinske akcije«. Te nove smernice označuje eksekutivni komite »kot bistveno poglobitev komunističnih bojnih metod«.

Čim bolj se ruši komunizem v svoji notranjosti doma v Rusiji, tem večjo in živahnijo akcijo hočejo sovjetski rovarji razplesti po drugih državah, da s tem odvrnejo oči proletariata od obupnih razmer, v katerih se nahaja delavstvo pod sovjeti.

Zadovoljstvo v Sofiji Pred podpisom prijateljskega pakta s Francijo

Sofija, 13. nov. I. V političnih krogih vlada veliko zadoščenje zaradi uspeha, ki so ga imela pogajanja z grško vlado. Dosežen je bil kompromis, ki načelno sprejme bolgarsko tezo, da namreč vprašanje bolgarskih reparacij nima nikakršne zveze z vprašanjem odškodnine za bolgarske begunce. Pogajanja so uspešna največ zaradi prijateljskega pritiska, katerega sta izvajali Rusija in Anglija na obe državi. Negotovost pa obstoja še nadalje glede drugih točk, ki so na programu konference in o katerih bo odločala komisija strokovnjakov, ki bo zborovala v Londonu. Tukajšnji listi izražajo brez izjeme veliko zadovoljstvo nad sporazumom, ki polagoma ustvarja, kakor piše »Utro«, temelje za boljše ravnotežje držav vzhodne Evrope. Sedaj šele, tako pristavlja list, bo predsednik vlade Mušanov z olajšanim srcem nastopil potovanje v Ankaru in podpisal prijateljski pakt s Turčijo. Širijo se tudi vesti, da je italijanska vlada nezadovoljna z novim

političnim položajem. Bržkone je v zvezi s tem dejstvo, da sta bila poklicana oba poslanika v Sofiji in v Atenah, da odpotujeta nemudoma v Rim na referat.

Odmev v Belgradu

Belgrad, 13. nov. I. Tukajšnji listi prinašajo kratka poročila o grško-bolgarskem sporazumu, ki se je podpisal včeraj v Atenah in ki pripravlja možnost za čim tesnejšo zvezo med tema dvema balkanskima državama. Omejujejo se edinole na poročila agencije »Avala«. Vsekakor bi lahko trdili, da naši politični krogi z vso pozornostjo zasledujejo dogodke na južnem Balkanu, kjer je zelo važno, da se odstranijo vsi nesporazumi med dvema sosedoma, ki sta dolgo časa živela v zelo napetih odnosih. Iz krogov balkanske konference pa se poroča, da so to prvi razveseljivi uspehi pakta, kateri predstavlja upanje za zblizanje Balkana.

Besedo imajo bankirji Nadaljevanje sporazuma med Nemčijo in Francijo

Pariz, 13. nov. tg. Čuje se, da se je dosegel sporazum med Francijo in Nemčijo o nadaljnjem načinu postopanja, tako da bo odbor Mednarodne banke sklican v Bazeli na predlog Nemčije že koncem prihodnjega tedna. Obenem bodo povabljeni v Bazeli privatni bankirji, ki so bili svojetčasno v Wiggineovem odboru za organizacijo moratorija. Pariški listi očitajo Nemčiji, češ, da je »diskretno sondiral« teren v Ameriki in da je uspeh bil ta, da so ameriški bankirji sklenili zahtevati za moratorijske pravice prednost pred reparacijami. Ekscelsior poroča, da je Nemčija ponudila vrnitev kratkoročnih kreditov v desetih anuitetah po 700 milijonov, da pa so Američani to odklonili in zahtevali plačilo v gotovini v znesku 20% skupne vsote. »Journal Industriel« pa pravi, da bi bili Američani v prvem letu zadovoljni s plačilom v gotovini v znesku 5% za vsako četrtletje. List navaja dalje, da je Anglija v Parizu prijateljsko, pa odločno intervenirala za to, da se pogajanja z Nemčijo pospešijo, ker ne more misliti na stabilizacijo funta,

dokler ni končnoveljavno rešen problem reparacij in kratkoročnih kreditov.

Nova nemška akcija v Washingtonu

Berlin, 13. nov. AA. V zadnjem času je Nemčija na diskreten način sondirala teren v New Yorku glede tega, ali bi bil sprejet njen morebitni predlog o povrnitvi takolimenovanih zmrzlih kreditov v desetih obrokih po 700 milijonov mark. Prizadete banke so odgovorile, da bi jim bilo ljubše, če bi se podaljšal rok zmrznjenih kreditov. Podaljšanje naj bi veljalo za tri četrtine do štiri petine teh kreditov.

Nato je Nemčija odgovorila, da bi tak način plačevanja spravil v težkoče nemško narodno banko. Bankirji pa so s svoje strani sporočili Nemčiji, da bodo objavili svoje predloge, kadar bodo na jasnem, ali Nemčija more še nadalje plačevati reparacije ali ne.

Francoski proračun

Pariz, 13. nov. AA. Vlada je predložila narodnim poslancem načrt proračuna za 1932 leto. V novem načrtu so zneski v smislu novih socialnih zakonov, radi proračunskega ravnotežja so predvidene carine za blago iz držav, kjer je vrednost denarja padla. Državna razdelitev bo pravičnejša. Prav tako je v novem proračunu nova razdelitev taks na uvoženo blago. Za sirovine ostane dosedanja taksa 2%, za polizdelke znaša taksa 4%, za drugo blago pa 6%.

V pojasnilo k proračunu poudarja vlada, da ne gre za nove davke ali za poostreitev zaščitnega načela, marveč za preureditev obremenitve v notranjosti. Dosedanja obremenitev je namreč škodila raznim francoskim in inozemskim proizvodom. Za ravnotežje proračuna se bodo uporabile tudi rezerve, ki so predvidene pri takshah za bencin, petrolej in špirit, kakor tudi rezerve kovanege denarja.

Dohodki po novem proračunu bodo znašali v prvih devetih mesecih 41.037 milijonov frankov, izdatki 40.935 milijonov.

Demonstracije brezposelnih v Parizu

Pariz, 13. nov. AA. Havas poroča: Snoči je skupina več sto mladih brezposelnih delavcev manifestirala po glavnih ulicah Pariza. Delavci so klicali: »Dajte nam dela!«

Manifestacija je bila mirna. Pasantje pa tudi nameščenci raznih uradov so jo sprejeli s ploskanjem. Pasantje so na razne načine komentirali manifestacijo in čuli so se vzkliti: »To je šele začetek!« Drugi iz občinstva pa so dejali: »Treba

bo prepovedati inozemcem, da delajo v Franciji, ukiniti je treba sistem dvojnih zaslužkarjev.«

Policija je prispela v velikem številu na kraj manifestacij in razpršila delavce. Prepovedala je vsako zbiranje po ulicah.

Laval je sporočil parlamentu, da bo vlada izdala dekret o fondu proti brezposelnosti. Država bo dala 50% potrebnih vsot.

Herriotov mirovni program

Pariz, 12. nov. ž. Ob priliki otvoritve nove mirovne šole je imel Herriot programatičen govor, v katerem je podal zgodovinski razvoj misli o evropski federaciji. Prvi pogoj za evropski mir je nemško-francoski sporazum. Vse težkoče, ki preganjajo Evropo od leta 1919, so posledice velike Wilsonove emancipacije in ker so se vsi oni, ki so ustvarjali pogodbe, umaknili. Edini človek, ki je hotel napraviti v Evropi red, je francoski zunanji minister Briand. Carinski problem bo mogoče rešiti samo v okvirju evropske federacije. Na koncu svojega govora je Herriot obsodil vprašanje »Anschlussa«, ki ustvarja v Evropi neprijetno atmosfero in prepričuje idejo evropske unije.

Pariz, 12. nov. ž. Po odstopu Paula Boncoura kot predsednika parlamentarnega odbora za zunanje zadeve nameravajo postaviti kot kandidata Herriota. Herriot ne bo imel protikandidata.

Dunajska vremenska napoved. Večinoma oblačno, megleno in deževno.

Ciper

Istanbul, 12. novembra.

Nemiri na otoku Cipru so sicer prenehali, toda iz Aten poročajo, da se mladina še ni pustila pomiriti in da vztrajno manifestira za povratek Cipra v materino hišo in v skupen dom Grkov. Toda položaj je postal sedaj že v toliko bolj pregleden, da se lažje poiščejo in ugotovijo vzroki, ki so dovedli do nevarnih izredov proti angleški upravi tega važnega otoka. Kakor pri vseh revolucionarnih pokretnih, tako moramo tudi tukaj dobro razločevati med vzroki in med pretežitvami. Vzroki so vrašeni v narodno življenje in tvorijo del njegovih tradicij. Pretežite so dnevni dogodki, katerih se globlji pokret poslužuje, kadar pride do izraza.

Med prve moramo šteti ono nikdar ne pojema-joče nerazpoloženje grškega dela Ciprčanov napram Angležem, ki so ob priliki berlinskega kongresa 1878 otok vzeli pod svojo zaščito in ga odslej obdržali pod svojo upravo. S Ciprom so zasedli dominantno točko v vzhodnem Sredozemlju ter si osovili neke vrste poveljniški most, raz katerega lahko nadzirajo kretanje Turčije po Mali Aziji in dol do Sinajskih gor. Končno so se zavarovali, in sicer dobro zavarovali proti vsakemu nadaljnjemu prodiranju ruskega vpliva v smeri proti jugu. Grško prebivalstvo te izpremembe ni bilo veselo ne radi tega, ker bi bilo rajše ostalo pod sultanom, ampak ker je dobro vedelo, da bo mnogo lažje pobegniti iz Turčije v Veliko Grčijo, kakor pa iz britanskega železnega klepa. Zato smatrajo angleško okupacijo za nekaj začasnega, ki se ne pušajo pridobiti z nobenimi še tako laskavinami pravicami, katere jim od časa do časa ponujajo Angleži. Res pa je tudi, da Grčija sama, posebno, odkar vodi njeno usodo Venizelos, vzdržuje z vsemi dovoljenimi sredstvi to nerazpoloženje. Odkar je s podpisom ankarskega pakta dne 28. oktobra 1930 Grčija dobila od Turkov zagotovilo, da lahko smatra dodekaneško in ciprsko vprašanje kot izključno grško, v katerega se Turčija, razen v prilog svoje zavezniške, ne bo vmešavala, je popolnoma očitno, da se bo Venizelos poslužil te izvanredno ugodne postojanke, ki si jo je ustvaril. Med ploho oficijelnih zatrditev v Atenah, da Grčija ne misli ne na Ciper ne na Dodekanez, je bilo tekom spomladi poslanih impozantno število grških agentov, ki so preplavili Ciper ter pripravili to, kar smo zadnje dni doživljali. Zato ni prav, če se trdi, da nasprotujejo grški Ciprčani, katerih je tri četrtine vsega prebivalstva — ostali so Turki — Angležem, ker to ni res, ampak oni bi radi le svojo lastno svobodo.

Kot pretežico za manifestacije pa so si sestavili celo vrsto več ali manj upravičenih pritožb, s katerimi nastopajo proti angleški upravi. Prvič so te pritožbe bile formulirane že na konferenci v Algesirasu 1912 ter so ostale bistveno iste, katere so zadnje v hrupni povoriki nesli v guvernerjevo palačo. Pritožbe so sledeče: 1. Angleži so med vojno naložili Ciprčanom poseben vojni davek v višini 80.000 funtov (20 milijonov Din). Pobirajo ga še vedno, a skorajno je vojna končana že 12 let. 2. Angleška uprava preveč favorizira turško prebivalstvo. Vsi orožniki celokupne žandarmerije na otoku so Turki. 3. Lokalni parlament nima nikakih pravic, ker se angleški guverner, ki je predsednik parlamenta, vedno lahko protivi vsakemu njegovemu sklepu. 4. Angleži zanemarjajo prosveto grškega ljudstva. 5. Uradniki angleškega pokolenja dobivajo neprimerno višje plače kot pa domačini.

To so torej pritožbe in niti Angleži ne bodo oporekali, da niso v glavnem upravičene. Toda Anglija v odgovor navaja neštete dobrine, katere je prinesla na otok. Javna varnost je sedaj vzorna, pravosodna organizacija je na višini, svoboda besede in tiska je absolutna in v zakonu zajamčena. Divji verski in plemenski boji, ki so svoje dni povzročili tolikanj prelivanja krvi, spadajo v zgodovino, gospodarski napredek je naravnost obudovan vreden in blagostanje otočanov zavidiljivo. Vsega tega bi ne bilo, če bi 1878 Ciper ne bil mejni gospodarja. Angleškega terorja ni. Posadka šteje par sto vojakov, uradništva je zelo malo. Turške žandarje rajši jemlje v službo zato, ker je psihološko izkustvo, da je manjšina vedno bolj zvesta čuvarica prava kot pa večina. Grk je slab žandar in v glavnem vsaj na Cipru ne mara za osnovno prosveto.

Zanimiva je ugotovitev, da vodi grški pokret predvsem izobraženstvo. Na deželo med kmete do letos ni mogel prodreti. Ze stari ciprski pogovori pravi, da ima tamošnji kmet samo eno veliko skrb na svetu, namreč, kdaj bo deževalo. Vse drugo ga niti najmanj ne zanima. Ciper namreč je otok brez rek in jezera. Kmeti zanima vprašanje vode. Zato je še bolj simptomatično, da so se oktobrsk re-volte topot udeležili tudi kmetje, ki so na plet zvoza prišli na natančno določene kraje, da se zberejo za obrambo svojih pravic. Zdaj se torej, da je prišla iz Grčije nova zelo večša roka, ki je znela razplesti želo uspešno tajno organizacijo, katere Angleži niso mogli slutiti. To je ena posledica ankarskega sporazuma.

Venizelos se je za časa revolt in tudi pri več-ranjnjih manifestacijah po atenskih ulicah požuril z izjavo, da za Grčijo ne obstoja nikak ciprsko vprašanje, kar se lahko razlaga tako, da mu je bila ravnila neprimerna, ker je prišla ob neugodnem trenutku, ali pa tudi tako, da je na podlagi cele kope svarilnih brzojavov, katere je sprejemal od grških bankirjev in trgovcev v Londonu, razumel, da ima Anglija kljub veliki krizi, s katero se mora boriti, še vedno sredstva v rokah, da po svoje

Japonska nadaljuje ofenzivo

Intervencija velesil čisto brez pomena

London, 13. nov. Dočim je včeraj vest, da so Japonci na mostu čez reko Noni sklenili premirje s kitajskim generalom, povzročila v mednarodnem svetu splošno radost, so danes diplomati zopet presenečeni po sledečem oficijelnem sporočilu iz Tokia:

PRODIRANJE PROTI CICIJARJU

Spriči neprestane ogrožitve japonskih čet na reki Noni, katerim stojijo nasproti velike sile kitajskega generala Mačančana, sporoča poveljstvo japonskih čet, da bo po vsej priliki prisiljeno, da zasede mesti Cicijar in Anganči na vzhodnokitajski železnici.

Kitajska armada, ki šteje 20.000 mož, popolnoma oboroženih in opremljenih z materijalom, ki je zadnje dni dospel iz Rusije, skuša s pomočjo kavalerije v velikem pohodu obkoliti desno krilo japonskega bataljona na reki Noni, ki šteje samo 2000 mož, tako da enemu japonskemu vojaku stoji nasproti 10 kitajskih. Zato je položaj japonskih čet zelo nevarn.

V MANDŽURIJO ODSLA ZOPET JAPONSKA BRIGADA.

Zaradi tega je bila japonska vlada prisiljena, da pošlje v Mandžurijo ojačenja, in sicer je dirigirana na sever brigada, ki je včeraj zapustila japonsko mesto Hirosaki. Dasi število brigade ni znano, pravijo, da je kompletna in da bo zadostovala za zasedbo Cicijarja. Vrh tega so se po vsej Mandžuriji organizirali kitajski banditi, ki resno ogrožajo male japonske posadke po raznih mestih in marširajo na Čančun. Isto se godi v južni Mandžuriji, tako da bo Japonska prisiljena do energične akcije.

JAPONCI NAGLO ORGANIZIRAJO NEODVISNO MANDŽURIJO.

Iz kitajskega vira se pa izve, da so Japonci v vseh mestih Mandžurije odstavili kitajske oblasti in ustoličili novo neodvisno mandžursko oblast. Nova, od Japoncev odvisna neodvisna mandžurska vlada se je že povsod organizirala. Sestavila je že proračun, v katerem je predvidena odprava mnogih davkov bivše Čančulanove vlade in so se ostale davščine pravično razdelile. Vobče je nova vlada mandžurskim kmetom davke zelo olajšala. Nova vlada bo začela kovati tudi svoj denar. Dokler pa to ne bo izvršeno, bo veljala kot edina valuta mehi-kanski dolar.

FAIT ACCOMPLI

Tako se bo zgodilo, da bo Svet Društva narodov 16. t. m., ko se sestane na sejo v Parizu, stal pred izvršenim dejstvom. Ko bodo namreč zastopniki držav začeli diskutirati o sporu med Kitajsko in Japonsko zaradi Mandžurije, bo japonski delegat Jošizava vstal in mirno izjavil, da se je Mandžurija proglasila za neodvisno državo z lastno vlado, radi česar kitajska vlada sploh nima več pravice, govoriti v imenu Mandžurije.

Komentarji k MacDonaldovim izjavam

London, 13. nov. AA. MacDonaldova izjava v spodnji zbornici je predmet živih razgovorov in komentarjev v političnih krogih. V desničarskih krogih precej glasno zahtevajo, da vlada že v ponedeljek precizira svoje stališče v tarifnem vprašanju. Isti krogi se vprašujejo, ali bodo dane obljube tudi res izpolnjene.

V zmernejših konzervativnih krogih pa skušajo duhove pomiriti in naglašajo, da liberalci odkrekaajo vladi pravico do uvedbe carin na podlagi zakonskih dekretov. Liberalni krogi naglašajo, da bi tak postopek slonel kvečjemu na zakonu o nacionalnem gospodarstvu, ki pa velja samo za en mesec in ki ga sme vlada izvajati samo v primerih, navedenih v tem zakonu. Uvedba carin z zakonskimi dekreti po mnenju teh krogov ni na mestu tudi v primeru dumpinga. Podobno pooblastilo je bilo dano vladi že leta 1918. Zanimivo pa je, tako zatrjujejo liberalni krogi, da kasnejše vlade niso mogle dognati niti enega primera dumpinga, ki bi bil spadal pod to pooblastilo.

Ministrski svet je imel tekom današnjega dne sejo. Nadaljeval bo razpravo o vprašanjih, ki živo zanimajo vso javnost.

Poslovni in bančni krogi so nekoliko vznemirjeni zaradi poročil iz Berlina, ki pravijo, da se ni končnega sporazuma o plačilni zmožnosti Nemčije tako glede njenih reparacij kakor glede njenih trgovskih dolgov.

Parlament bo odgoden

London, 13. nov. tg. Angleški parlament bo najbrže od konca novembra do začetka prihodnje-

Važen sporazum med Indci

Nova indska ustava bo manjšinam zajamčila njihove pravice

London, 13. nov. AA. Pred sestankom manjšinskega odbora indske konference je prišlo do važnega dogovora, ki je odstranil največjo zapreko na poti k sporazumu.

Manjšinski odbor se je sestel davi v saintjamski palači pod predsedstvom ministrskega predsednika MacDonalda.

Sporazum je bil sklenjen po dolgotrajnih pogajanjih in so ga odobrile razen sikhov vse manjšine. Po tem sporazumu bo nova indska ustava zajamčila manjšinam zaščito njihovih verskih, narodnih in kulturnih ustanov in primerno zastopstvo

ureja upravo na Cipru in da lahko onemogoči vsako vmešavanje od strani poluradne Grčije. Potemtakem izgleda, da ankarski pakt ni to, za kar so ga proglasili, namreč vir za mirno sožitje narodov v bližnjem orientu, ampak nevarno orodje za pospeševanje na eni strani turških, na drugi strani pa grških nacionalističnih aspiracij. Ni čuda, da potem še ni prišlo do Zvezi narodov!

KAKO SLIKAJO STVAR KITAJCI?

Kitajski delegat je danes izročil Društvu narodov noto, v kateri sporoča, da je vrhovni poveljnik japonskega ekspedicijskega kora v Mandžuriji, general Hongo, poslal kitajskemu generalu Mačančanu ultimatum, v katerem ga pozivlja, da naj nemudoma izprazni Cicijar. Kitajske čete stoje sedaj v smislu nedavno sklenjenega premirja 17 milj severno od postaje Taši v kraju Sančanpanse. Japonci pa stoje pri postaji Taši, ki je v njihovih rokah. Ako bo general Hongo v resnici prodiral dalje, je pričakovali velike bitke.

INTERVENCIJA G. BRIANDA

Predsednik Sveta Društva narodov Briand je nato nemudoma poslal not tako kitajski kakor japonski vladi, v kateri obe vladi poziva, da naj svojim generalom dajo najstrožja navodila, da se vzdrže vsake nove vojaške akcije. Obenem poziva obe vladi, da naj omogočita dostop na bojišče zastopnikom Društva narodov, da se osebno prepričajo o faktu in položaju.

KAJ PRAVIJO RUSI?

Z ozirom na trditve Japoncev, da so Rusi na novo oborožili in opremili armado generala Mačan-

Novi mandžurski cesar že na poti

London, 13. nov. tg. Videti je, da se iz Mukdena širi monarhistično restavracijsko gibanje proti Kitajski. Čuje se, da je bivši cesar Hsuan Tung že na poti v Mukden, odkoder se javlja, da tamkajšnji trgovci z vso naglico pripravljajo zaloge za stare cesarske zastave z zmaji. Kitajske vesti javljajo, da se japonske čete pomikajo proti Cicijarju, da bi z obleganjem mesta prisilili izpraznitev najsevernejše točke transmandžurske železnice. Japonci pa javljajo proti temu, da se pomika proti Cicijarju »mednarodna komunistična četa«, obstoječa iz Kitajcev, Prusov in Korejcev.

Zeneva, 13. nov. tg. Namestnik kitajskega

Pred izrednim zasedanjem Sveta DN

Berlin, 13. nov. tg. Državni tajnik zunanjega ministrstva Bülow bo v nedeljo zvečer odpotoval v Pariz, da se udeleži razprav Sveta Zveze narodov za poravnava japonsko-kitajskega konflikta. Do sedaj je v tej zadevi zastopal Nemčijo poslanik Mutius. Ker pa so razne evropske velesile spričo vedno večjega pomena vzhodno azijskega konflikta delegirale v Pariz svoje zunanje ministre, bo šel sedaj v Pariz Bülow, ker nemški državni kanceler sedaj nikakor ne more oditi iz Berlina radi sedanjih gospodarskih razstav, ki se vršijo v Berlinu. Bülow bo svoje bivanje v Parizu porabil tudi za to, da se reparacijska vprašanja še bolj razčisti z vodilnimi francoskimi državniki. V začetku prihodnjega tedna se bo o tem najbrž vložil oficijelni nem-

ška, izjavljajo Rusi, da je to popolnoma izmišljeno. Priznavajo pa, da je veliko Kitajcev inkorporiranih v rdeči armadi.

Kitajski protipredlog

London, 13. nov. AA. Kitajska vlada je odgovorila na brzojavko predsednika Sveta Zveze narodov Brianda. Odgovor omenja med drugim japonsko zahtevo, naj kitajska vlada odstavi generala Maja, češ, da je izzval protijaponske nemire v Cicijarju.

Kitajska predlaga, naj nevtralna komisija preišče zadevo mostu preko reke Noni. Japonska vlada še ni odgovorila.

V Tokiju je objavila, da je most preko reke Noni popravljen in da se bodo japonske čete umaknile pred kitajskim protinapadom, ki se pripravlja.

Kompromisni predlog Amerike

Washington, 13. nov. AA. G. Castle je napovedal kompromisni predlog za ureditev kitajsko-japonskega spora. Ta predlog bo predložen Svetu Zveze narodov v Parizu. Predlagatelj upa, da bosta zainteresirani vladi predlog sprejeli.

zunanjega ministra Chinglun Frank W. Lee je poslal iz Nankinga Zvezi narodov noto, v kateri izjavlja, da je pripravljen, da bo dovolil nevtralnim opazovalcem, ki bi jih poslala Zveza narodov, vse mogoče olajšave. Japonske čete se zbiraajo pri mostu čez reko Noni z očitnim namenom, da se polastijo glavnega mesta province Bicike. V tej noti se kitajski general Cang kaj peng, ki paktira z Japonci, prvič imenuje kot vodja vstajev. Nota izjavlja, da so kitajske čete kljub temu dobile strogo povelje, naj se proti novim japonskim napadom omeji samo na neobhodno potrebne varnostne ukrepe.

ški predlog, da se prouči plačilna nezmožnost Nemčije. Naloga Bülowa bo tudi ta, da bo poleg bodočih konferenc strokovnjakov pripravljati tudi potrebno za veliko mednarodno konferenco vlad, ki bo šele prinesla pravo odločitev.

Pariz, 13. nov. AA. Zunanji minister Briand se je sestel z g. Hawlom, odpravnikom poslov ameriških Združenih držav, ki mu je napovedal prihod generala Dawesa kot opazovalca Združenih držav na sejah Sveta Zveze narodov, kjer pride v razpravo kitajsko-japonski spor.

Pariz, 13. nov. AA. Ob priliki zasedanja Sveta Zveze narodov pride v Pariz japonski veleposlanik v Londonu Matkudaira. Verjetno je, da pride v Pariz tudi japonski veleposlanik v Rimu Jošida.

Novi škofje so prisegli v Pragi

Praga, 13. nov. tg. Na slovesen način so danes prisegli češkoslovaški republiki v roke ministrskega predsednika novo imenovani praški nadškof dr. Karel Kaspar, brnski škof dr. Jožef Kupka in krajevograjski škof dr. Mavricij Picha in litomerški škof dr. Anton Weber. Praški nadškof dr. Kaspar je v svojem imenu in v imenu ostalih škofov podal izjavo, v kateri pravi, da je prišel zgodovinski trenutek, ko prvič imenovani škofje češkoslovaške republike v soglasju s sv. stolico in češkoslovaško vlado na podlagi modusa vivendi prisegajo republiki. To priliko porablja, da v svojem in v imenu škofov javno pred Bogom in pred vlado dokumentira zvestobo republiki. Ministrski predsednik Udržal je nato naglasil željo češkoslovaške vlade, da bi prišlo do odkritosrčnega prijateljskega razmerja z Vatikanom. Najvažnejša naloga škofov bo posredovanje. Nato so cerkveni knezi prisegli v smislu čl. 5. modusa vivendi: »Prisegam in obetam, kakor se spodobi škofom, da nikdar ne bom storil ničesar, kar bi bilo proti blagru, varnosti in integriteti češkoslovaške republike.«

Nov razcep v Heimwehru

Dunaj, 13. nov. tg. Voditelj Heimwehra so na konferenci v prisotnosti kneza Starhenberga sklenili, da odklonijo iz taktičnih razlogov skupno postopanje z narodnimi socialisti. Ta sklep bo povzročil nove cepitve, ker so posebno štajerski Heimwehrovi sklenili, da so skupno postopanje. Ta sklep se razlaga s tem, da je imelo desno krilo krščanskih socialistov velik vpliv na Starhenberga.

Romuniija se boji inflacije

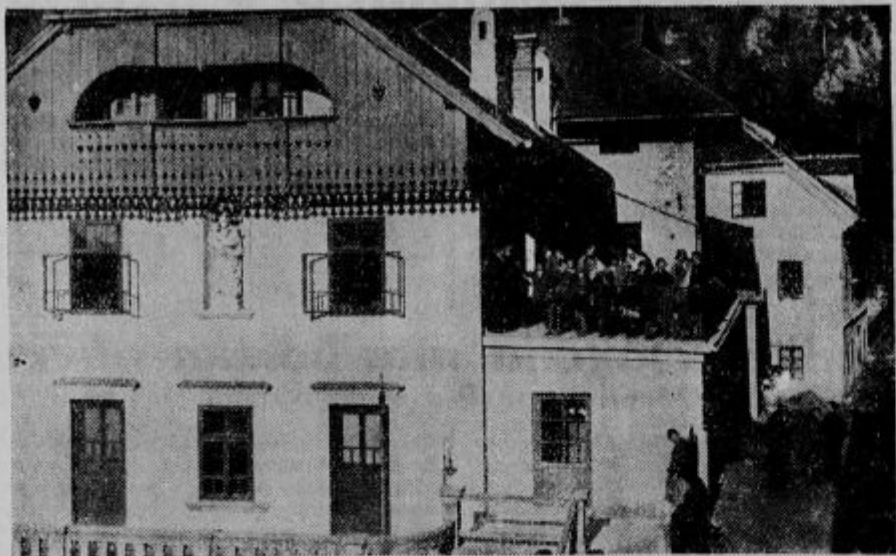
Bukarešt, 13. nov. 2. Kmetijski minister Sise-scu je izjavil včeraj v Aradu, kjer se je službeno mudil, da se vrše pogajanja za veliko posojilo ter da v Romuniji ne bo prišlo do inflacije. Dela se na konsolidaciji kmetijskih dolgov. Država bo uvedla monopol na alkohol ter znižala cene romunskemu sladkorju, če bo pa potrebno, bo pa tudi dopustila uvoz sladkorja. V Romuniji ne bo toliko časa občinskih volitev, dokler ne bo izdan zakon o občinskih volitvah. Zakoni v Romuniji bodo podvrženi temeljiti reviziji.

Ponesrečen protifašistični polet

Friedrichshafen, 13. nov. 2. Od petih aretirancev v Konstanzu so štirje priznali, da so namenavali leteti v gornjo Italijo in na več italijanskih mest metati protifašistične letake. Edino pilot Viktor Häfner tajni vsako krivdo. Ostali štirje so Italijani, od katerih je eden ameriški državljani. O organizaciji tega protifašističnega pokreta aretiranci ne morejo dati nobenih izjav.

Versailles, 13. nov. AA. Blizu Versaillesa 38 kilometrov od notredamske katedrale, ki stoji v osrčju francoskega glavnega mesta, so zgradili novo brezčisto postajo, ki jo je davi slavnostno otvoril minister za pošte, brzojav in telefon g. Guernier. Nova radijska postaja bo ena izmed največjih, najjačjih in najpopolnejših v Evropi.

Dan katoliške akcije v Trziču

Pogled na novo teraso »Našega doma« in obe stari hiši z ulice

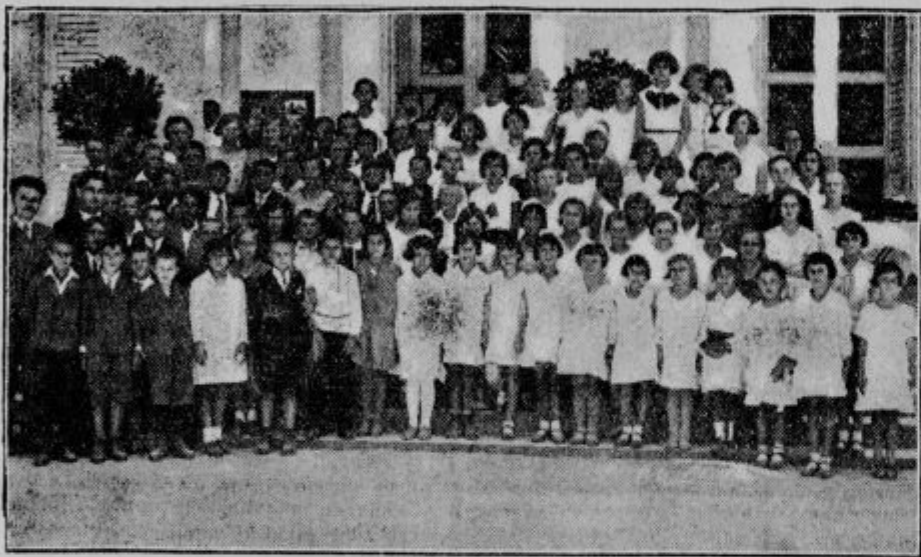
Trzič, 14. nov.

V nedeljo imamo v Trziču svoj praznik. Katoliške karitativne, verske in prosvetne organizacije praznujejo. Blagoslovljeni bodo novi prostori »Našega doma«. Prenovljena dvorana, novi stoli, razširjen oder z novimi napravami, nova garderoba, vse to daje verskim in prosvetnim organizacijam upanje na še večji razmah. Prosvetno društvo sv. Jožefa je lahko ponosno na svoje dosedanje delo. Sirotišče in zavetišče dobi nove prostore, ki

bodo ustrezali vsem zahtevam. Nad vsem pa stoji Vincencijeva konferenca, ki pod vodstvom agilnega g. župnika Vovka vse vodi in druži v znamenju krščanske ljubezni.

Vabimo tudi okoličane in sosednja društva, da se udeležijo našega slavlja. Dopoldanska pridiga g. župnika in pisatelja Finžgarja bo gotovo marsikoga privabila. Popoldanski program je tudi vsega upoštevanja vreden. Večerna predstava je pa žalibog za razprodana, zato ne moremo nikogar več vabiti. Bo pa drugo nedeljo ponovljena.

Trboveljski otroški pevski zbor

Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode nastopi prvič v Ljubljani v nedeljo 15. t. m. ob pol 11 v dvorani hotela Union. Zbor vodi gosp. učitelj Suligoj Avgust, pri klavirju ga spremlja pa gosp. učitelj Pertot Milan. Zbor šteje 110 deklic in dečkov, ki izvajajo program sodobnih umetnih in narodnih pesmi a capella in s klavirjem. Ta mladinski zbor, ki je v Sloveniji najštevilnejši in po dosedanjih nastopih v Trbovljah, Hrastniku, Litiji, Rogaske

Slatini in Celju najboljši, ima veliko oporo v svojem voditelju in v veliki muzikalni nadarjenosti rudarskih otrok.

Upravičeno pričakujemo, da se bo vsakdo poslužil ugodne prilike in poseti to prireditelji, ki zasluži radi umetniške in socialne strani vso pozornost. Naj uvidijo trboveljski otroci, da jih bo Ljubljana vedno podpirala v njihovem kulturnem stremjenju.

Razprava proti komunistom

Ljubljana, 13. novembra.

Državni tožilec je proti šestim osebam dvignil obtožbo zločinstva po členu 1, točka 2 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi zaradi komunistične propagande. Danes ob 8.30 se je v nekdanji veliki porotni dvorani pričela pred velikim senatom zadevna razprava, ki je bila deloma javna, deloma tajna, dočim je bil veliki najnižji proces proti komunistom popolnoma tajen.

V porotno dvorano sta dva paznika pripeljala pet obtožencev, ki so bili od maja v preiskovalnem odnosno zavarovalnem zaporu, zadnji, šesti, obtoženec pa je bil svobodan. Dva orožnika iz Sremske Mitrovice sta v dvorano pripeljala tudi na 15 let robije zaradi komunistične propagande obsojenega Jovana Veselinova-Tutorova, rodom Vojvodina, ki je bil član centralnega komunističnega odbora na Dunaju. Veselinov fungira kot priča.

Državni tožilec je dvignil obtožbo, češ, da so podpirali komunistično propagando in da so bili v stalnih stikih s komunističnimi odposlanci, prihajajočimi z Dunaja, proti 22 letni Ivanki Končanovi, prodajalki v Rožni dolini, 23 letni Veri Merharjevi, zasebni uradnici iz Ljubljane, 27 letnemu Viljemu Gorencu, sedlarskemu pomočniku iz Zagreba, 37 letnemu Petru Uzaru in njega bratu 36 letnemu Ivanu, čevljarškima mojstrima v Sebenjah pri Sv. Križu, 34 letnemu Francetu Zabrezovniku, zidarju iz Olševka pri Kamniku in 45 letnemu Francetu Vidmarju, lesnemu trgovcu iz Kamnika. Prvi obtoženki očita obtožnica, da je bila v stalnih stikih z Veselinov-Tutorovim, da je vršila kurirsko službo med Ljubljano in Zagrebom, da je bila na Dunaju, kjer je prejela 5000 Din in 100 šilingov, da je vzdrževala med člani korespondenco. Druga obtoženka je prvi pomagala. Tretji obtoženec Gorenc je bil v zvezi s prvo obtoženko in sploh član tajne organizacije, brata Uzar sta po obtožnici razširjala razne letake, ki so prihajali preko meje, in zadnja dva obtoženca sta podpirala komuniste v njih stremljenju in z njimi simpatizirala. Zadnji obtoženec si je dal vzidati v svoji hiši v Olševku komunističen znak: srp in kladivo. Tako obtožnica.

Prej pričetkom razprave je državni tožilec zahteval popolno tajnost procesa, kar je v daljšem govoru utemeljeval iz državnih in javnih interesov. Branitelj dr. Tuma in dr. Tekavčič sta nasprotno zahtevala javnost razprave, kajti čim bolj skrivnostna je zadeva, tem slabši vtija napravi v javnosti. Senat je nato sklenil, da se bo javnost izključila pri čitanju raznih letakov in spisov. Po obtožnici je sledilo zasliševanje obtožencev, ki so v glavnem priznavali dejanja, ki jim jih očita obtožnica, toda izjavili so vsi, da se ne čutijo krive. Zasliševanje je trajalo do 13.30, nakar je bila razprava prekinjena. Razpravo vodi kot predsednik senata s. o. s. Ivan Kralj, sodniki prisodniki so: Anton Mladič, dr. Baričević, Janjo Müller in Javoršek. Kot državni tožilec fungira dr. Fellacher.

Na popoldanski razpravi se je vršilo živahno in dolgotrajno zasliševanje Jovana Veselinova-Tutorova, ki je bil v Belgradu obsojen na 15 let robije. Bil je štiri leta v komunistični šoli v Moskvi, nato v centrali na Dunaju, nakar je prišel letos februarja v Ljubljano. Adreso za prvo obtoženko je dal centrali neki ljubljanski trgovski pomočnik, znan pod imenom Rujo (Alfred Dular). Ivanke Končanovo je posetil v bolnišnici, kjer se ji je predstavil kot livar Ivan Tepež. Večkrat se je z njo setal, nikdar nista govorila o komunizmu, razgovarjala sta se o navadnih stvareh. Prizna, da je prva obtoženka potovala na Dunaj, kamor je nesla njegovo pismo. Ne ona, sam si je preskrbel legitimacijo pri SPD, ki jo je dobil brez vsake težkobe.

Za pričo zaslišani Just Pahor je navedel, da se je pri Merharjevih seznanil z Veselinovim. Vera mu je pravila, da je Hrvat (Veselinov) poslal Ivanke v Gradec, kjer se bo dobro zabavala.

Jovan Veselinov se je nato prisrčno poslovil od prve obtoženke Ivanke Končanove.

Zaslišana sta bila detektiva Franc Močnik in Dobravec, ki sta kratko povedala, kako sta prišla na sled propagandi, zlasti oni v Trziču, v Sebenjah in pa Francu Zabrezovniku. Priča Terezija Pavlenčič iz Nevelj, sestra obtoženega Franceta Vidmarja, je med drugim izpovedala, da je Zabreznik spomlad metaval bratovo hišo v Olševku in je na hišo naslikal znak: srp s kladivom. Ko je brat to zagledal, je Zabrezovniku ogorčeno dejal: »Kaj si naredil za enega hudiča? Dol spraviš Zabrezovnik pa mu je odgovoril: »Zakaj, saj je to lepo!« Priča tudi izpove, da je Zabrezovnikova družina duševno zaostala in da so bili v družini duševno bolni. Predsednik je nato začel čitati različne spise in zapisnike, med drugim tudi izpovedi gospodinj, pri kateri je v Ljubljani stanoval Veselinov pod imenom Franc Jutriša, sin profesorjeve vdove iz Zagreba. Nato je bila za nekaj časa odrejena tajna razprava, kjer so se prečitali razni komunistični letaki in časopisi. Razpravo bo nocoj ob 11 zaključena in se bo jutri nadaljevala.

Naše dijaštvo

Tretja redna skupščina Zveze slušateljev Aleksandrove univerze v Ljubljani. Danes se vrši tretja glavna skupščina ZSAU ob 2 popoldne s sledenjem dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. volitev dveh zapisničarjev in dveh overovalcev, 3. odobritev zapisnika zadnje seje, 4. poročilo predsednika, tajnika, I. blagajnika in načelnikov odsekov, 5. poročilo nadzornega odbora in sklepne odločbe predlogu nadzornega odbora, 6. samostojni predlogi, 7. volitve, 8. služajnosti. Pozivam vse delegate, stare in nove, da se skupščine gotovo udeležijo. — Breclj, predsednik ZSAU.

Odbor JKAD Danice javlja svojim članom in tov. novincem, da se bo vršil v torek 17. novembra ob 8 zvečer redni občni zbor v društvenem lokalu. Tov. novinci, dobrodošli!

„Karitas“ in samopomoč

Ker nekateri še vedno istovetijo posmrtninsko zavarovanje »KARITAS« in samopomoč, se mi zdi potrebno, da še enkrat povdarim razliko med njima.

»KARITAS« ima, odnosno samopomoč nima:

1. stalno enake prispevke,
2. odkup in plačevanja prosto zavarovanje,
3. dvojno posmrtnino v slučaju smrti radi nezgode,
4. brezplačno zavarovanje otrok,
5. posojilo na police do višine odkupne vrednosti,
6. do 44 let stare osebe se lahko zavarujejo tako, da plačujejo prispevke samo 20 let,
7. jamstvo Vzajemne zavarovalnice za vsako posamezno zavarovanje.

Da ne bo preveč pisarenja zastoj, opozarjam ponovno, da »KARITAS« nudi velike ugodnosti zlasti mlajšim zavarovancem.

Ce rabite še kakšna pojasnila, ali če bi se radi prijavili, se obrnite na posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«, Ljubljana, Masarykova 12 (palača Vzajemne zavarovalnice).

»KARITAS« ima zastopnike skoro že v vseh župnijah ljubljanske in lavantinske škofije.

Anton Jeglič.

Vol nabodel gospodarja

Dobrna, 11. nov.

Zelo težka nesreča se je pretekli teden pripetila na Dobrni tukajšnjemu zdraviliškemu delavcu Francu Šibanecu. Sicer je govedo navadno povsod zelo pohlevna domača žival. V tem slučaju pa se je vendar izkazalo, da je tudi vol včasih človeku nevaren.

Ko je peljal Šibanc težko naloženi voz, je, kakor imajo sploh tukajšnji kmetje navado, držal vole za naprej molečo ojnico ter na ta način vodil vole na desno ali na levo, kakor je pač nanesla potreba. Ko so voli naenkrat pričeli iti počasneje, jih je Šibanec spremljevalec zadaj malo pognal. Pri tem so voli seveda malo oživeli ter poskočili. En vol se je zakadil v spredaj hodečega Šibanca ter ga dobesečno nasadil na roge. Ker se nesrečni Šibanc ni mogel vola takoj rešiti, ga je vol težko razmesaril.

Takoj po nesreči so nesrečnega za sile umili in obvezali ter ga takoj nato odpeljali v celjsko bolnišnico. Poškodovani Šibanc trpi zelo hude bolečine ter je še zlasti to za njega hujši udarec, ker ima doma veliko družino, večinoma majhne otroke. Stanje nesrečnega Šibanca je zelo resno, posebno še ker tudi prej ni bil posebno trdnega zdravlja.

Živega zajca z roko vjel

St. Vid.

Oni dan je šel tu nekje blizu neki fant (pa recimo, da je bil Janez) v gozd sekati drva. Ko se je vračal po gozdu že z dela proti domu, so blizu nekje zavpili psi. Za Janezom je korakal še nekdo, ki je zagledal, kako psi gonijo zajca naravnost proti Janezu. Brž je zaklical oni drugi: »Janez, vjemi zajca!« Fant, ki mu pravimo Janez, se je brž ustavil in pogledal. Dirjal mu je naproti divji zajec. Fant je spretno pograbil dirajočega zajca in ga obdržal čisto nepoškodovanega.

Tu se zgodba neha. Dodaja še, da je bil zajec 3 kg težak, pa to ne spada več sem. Ali je Janez zajca oddal lastniku in mu je ta dal nagrado za to, ali pa je Janez zajca velikodušno izpustil — tega nismo mogli izvedeti.

Blizu pol milijona slov. izseljencev

Nekaj števil o našem izseljevanju

Ljubljana, 13. nov.

Snoči se je vršil v dvorani Delavske zbornice delavski prosvetni večer, posvečen izseljencem. O tem večeru smo že danes poročali. Na tem večeru je predaval izseljenski komisar ravnatelj Fink o »Naši emigraciji v luči statistike«. Predavatelj je podal nekaj zanimivih števil, za katere bi bilo škoda, ako javnost ne bi bila o njih poučena:

Po statistiki izseljenskega komisariata v Zagrebu, ki je svojo statistiko zgradil na podlagi prodanih voznih kart, se je izselilo iz dravske banovine, v prekmorske države: leta 1921 2489 oseb, leta 1922 440, leta 1923 1312, leta 1924 1197, leta 1925 179, leta 1926 2131, leta 1927 2227, leta 1928 3162, leta 1929 1976, in leta 1930 1671 oseb. V desetih letih torej skupaj 18.184 oseb. V kontinentalne države pa se je iz dravske banovine izselilo od leta 1927 do sedaj 15.557 oseb. V Franciji je dosedaj okoli 16.000 Slovencev, v Nemčiji 30.000 oseb, v Holandiji 3000, v Belgiji tudi 3000.

V zadnjih 50 letih pa se je iz posameznih slovenskih okrajev izselilo: iz Kočevja 17.328 oseb, iz Novega mesta 8372, iz Krškega 6919, iz Murske

Cena: mala steklenica Din 10.—, sred- nja steklenica Din 20.—, velika stek- lenica Din 52.—. Dobiva se povsod.

70 letni jubilan vrh stolpa

Dne 11. t. m. je obhajal sedemdesetletnico rojstva v Ljubljani dobro znani tesarski in krov- ski mojster Martin Sušnik.

Mož vkljub svoji starosti opravlja še vsa v svojo stroko spadajoča dela. Na sliki ga vidimo vrhu zvonika sv. Jakoba cerkve. To je bilo o pri- liki kraljevega tedna, ko je nesel razobesiti držav- no trobojnico. Za njegov sedemdesetletni jubilej mu želimo še mnogo let! — F. K.

Uradni izidi glasovanja v konjiškem okraju

Tek. št.	Volišče	Število volilcev	Občina	Glasovanje			V odstotkih
				Oddanih skupaj	za kandidata	Gajšek	
1.	Čadram	750	Okoško	155	109	105	145
			Oplotnica	595	22	22	94
2.	Skomarje	233	Skomarje	233	47	47	2126
3.	Kebel	221	Kot	221	136	134	2
4.	Konjice I.	613	Bezina	129	274	266	8
			Konjice okolica	484	165	163	2
5.	Konjice II.	530	Konjice	362	27	27	—
			Tepanje	168	84	81	3
6.	Loče	463	Loče	318	194	190	4
			Zbelovo	145	103	102	1
7.	Prihova	364	Vrholje	186	58	52	6
			Grušovje	178	21	21	—
8.	Stranice	171	Stranice	171	1387	1349	38
9.	Kunigunda	303	Kunigunda	122	60	53	7
			Padeški vrh	181	73	72	1
10.	Sv. Jernej	254	Sv. Jernej	138	194	190	4
			Laže	116	103	102	1
11.	Spitališ	186	Tolsti vrh	186	58	52	6
12.	Vitanje	486	Vitanje	118	21	21	—
			Brezen	93	1387	1349	38
			Ljubnica	135	194	190	4
			Paka	140	103	102	1
13.	Zreče	361	Zreče	361	58	52	6
14.	Ziče	177	Ziče	177	21	21	—
15.	Bezovica	129	Bezovica	129	1387	1349	38
Skupaj		5241		5241	1387	1349	38

Izidi iz drugih okrajev še sledo

Ljubljana

Kja bo danes?

Drama: Ob 3 pop.: »Kralja na Betajnovcih. Dijaška predstava. Izven. Znižane cene.
Ob 8 zvečer: »Dve nevesti«. Izven. Znižane cene.

Opera: »Aida«. Gostuje gospa Vilfan Kunčeva. Izven.

Jakopičev paviljon: Goršetova razstava.
Restavracija Zvezda: Predavanje prof. dr. Buriana o pisatelju Viktorju Dyku. Ob 8 zvečer.
Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy ded., Meslini trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

*

○ Mladinski pevski zbor iz Trbovelj-Vode. Kratka karakteristika njegova bi bila: precej številna, preko 100 pevk in pevcev broječa mlada pevka družina, je izredno disciplinirana, njen glasovni material je zelo lep, svež in prožen, tako da obvlada tudi zbor, ki so v tehničnem oziru precej težki. Izgovarjava je pravilna, intonacija pa popolnoma čista. Vsako pesem svoja bogatega sporeda izvaja zelo učinkovito in navdušeno. Vse to so dokazali sedanjí nastopi zboru v Trboveljah, Hrastniku, Litiji, Brezicah, Celju in Rogasli Slatini. Zato vabimo predvsem stare in mlado naših srednjih in osnovnih šol, da v nedeljo dopoldne v velikem številu poseti koncert mladih Trboveljčanov, ki pojo pod vodstvom svojega zborovodje g. učitelja Avgusta Suliga. Predprodaja v Matični knjižarni. Ravnotam se dobi tudi natančno besedilo vseh 16 zborov, ki so na programu.

○ Gledališki večer v Rokodelskem domu. — Jutri zvečer ob 7 bo v Rokodelskem domu »Gledališki večer«. Nastopil bo pevski zbor pod vodstvom gosp. prof. M. Bajuka. Prihujljeni igralci pa bodo igrali dve novi veseligrji, polni komičnih zapletljiv. Vstopnice se dobe v predprodaji danes zvečer ob 6 do 8 in jutri od 10 do 12 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12.

○ Československa Obec v Ljubljani. V soboto, dne 14. t. m. o osmih hodin v restavraciji Zvezda prednáška prof. Dra. Buriana o znan. spisovatelju Viktorju Dyku s recitacijo sl. Marikove. V nedeljo, dne 15. t. m. o čtvrti hodin odpovedi loutkové divadelko pro děti v Nérodním domě.

○ Vse ljubljanske in okoliške zборе vabimo, da se udeležijo v obilnem številu v nedeljo ob pol 11 uri v »Unionu« koncerta Mladinskega pevskega zbora iz Trbovelj. Oddelčimo se idealnim mladim pevcem, našemu bodočemu pevskemu naraščanju s polno dvorano. — Hubadava pevka župa J. P. S.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 14. novembra ob 15: KRALJ NA BETAJNOVI. Dijaška predstava. Izven. Znižane cene.
— Ob 20: DVE NEVESTI. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 15. novembra ob 15: VEST. Izven. Znižane cene. — Ob 20: PRITILJEV IN PRVO NADSTROPJE. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 16. novembra: DVE NEVESTI. Red D.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 14. novembra: AIDA. Gostuje ga Vilfan Kunčeva. Izven.
Nedelja, 15. novembra ob 15: MADAME BUTTERFLY. Izven. Znižane cene. — Ob 20: VIKTORIJA IN NJEN HUJAR. Opereta. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 16. novembra: Zaprtó.

Opozorilo. Ker so nekateri čitatelji javili začetek dijaške predstave danes ob 16, poudarjamo, da se predstava začne ob 15 (ob treh).

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani vladno prosi svoje p. n. abonente, da vplačajo tretji obrok abonmana do 14. novembra.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 14. novembra ob 20: KRALJ NA BETAJNOVI. Premijera.
Nedelja, 15. novembra ob 15: CIRKUSKA PRINCESA. — Ob 20: MAYERLING. Znižane cene.
Ponedeljek, 16. novembra: Zaprtó.
Torek, 17. novembra ob 20: KONEC POTI. Ab. B. Gostovanje članov ljubljanskega gledališča gg. C. Debeve in Kralja.

Kulturni obzornik

Slovak Milo Urban - pisatelj najboljšega vojnega romana

V Bratislavi je nedavno govoril hamburški univ. prof. dr. Berendson, prvovrstni poznavalec povojne literature, o temi »Kriegsbücher«.

Po njegovem mnenju ima povojna literatura v ogromni večini protivojno tendenco. Deli jo v tri skupine. V prvo šteje Remarquea, Ringerja itd., idealiste, ki so se prostovoljno priključili na vojno, toda pod pritiskom groznih dogodkov na frontah dajejo v svojih knjigah izraza resničnemu, realnemu življenju.

Jünger, predstavljatelj druge skupine, sam priznava, da je ušel iz zakopov, ko mu je grozila smrt in zapustil tovariše, toda prav ta beg mu je bil moč, da se je vrnil in se pozneje bojeval z navdušenjem. Toda njega ne vodi idealizem, temveč namera popraviti lastno napako. On vojno zagovarja, toda ne iz prepričanja, temveč nekako radi discipline. Njegovo junastvo je nanašano.

Za predstavljatelja tretje skupine stavlja Milo Urbana z njegovim romanom »Zivi bič«, ki ga je čital v nemškem prevodu. Roman ne opisuje dogodkov na fronti, ampak vseuničujočo silo vojne prikazuje doma v dogodkih na vasi, kjer sila njene grozne posledice, bodisi narodnostne, bodisi socialne, s tolikim čuvstvom in umetnostjo, da »Zivi bič« po predavateljevem strokovnem mnenju zavzema prvo mesto v povojni literaturi na kontinentu.

Postave Milo Urbanove so nosilci protivojne misli, toda pri čitanju romana ne štrli ta tendenca iz vsake vrstice, marveč učinkuje na človeka njegova celota s svojim močnim utisom.

Milo Urban na mojstrski način opisuje neke življenje ene vasi v štiriletni vojni dobi, temveč slika cel svet in muke, katere je moral prenašati radi vojne vsak poidelec.

○ Strešni žlebovi in dež. Nekateri hišni gospodarji imajo izpeljane strešne žlebove ob zunanji steni na trotoar namesto pod trotoarjem v cestni kanal. Tako lije potem ob dežju voda po trotoarju in človek se mora tem naličom na cesto umakniti, če noče biti moker! Magistrat naj take gospodarje starih hiš pozove, da izpeljejo svoje žlebove v glavni cestni kanal. Razjedenih je pa tudi več strešnih žlebov, da lije ob dežju voda na trotoar in — ljudi.

○ 7 novih mostov bo imela letos Ljubljana struge Ljubljance, pri kateri bo imelo zaslužek kakih 100 delavcev.

○ Srajce — sportne in modne, kravate in jae-grovo perilo kupite zadovoljno, Sterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

○ Danes zvečer ob 20 je čajanka propagandnega društva v veliki dvorani Uniona. Sodeluje Jazz Negode. Obleka promenadna. Novi člani dobrodošli.

Volovsko meso

I. vrste se bo prodajalo od sobote naprej po 10 in 12 Din kg, prečišče sveže, stegno, pleče, kare po 16 Din kg. Vsako soboto sveži mladi prašički (pujski).

FRANC OCVRK, mesar in prekajevalec, Solski drevored.

○ Usoda izseljenca. Izseljenški komisar gospod ravnatelj Fink je dobil te dni pismo od nekakega slovenskega izseljenca iz Clevelanda. Ta se je pred štirimi meseci izselil v Ameriko, čeprav ga je g. Fink svaril, češ, da je sedaj tudi na oni strani oceana strašna brezposelnost. Ta izseljenec, ki je bil že petkrat v Ameriki, pa se je zanašal na svojo srečo in izkušnost. Sedaj pa je pisal gosp. Finku bridko pismo, v katerem se kesa, zakaj ni ubogal pametnega nasveta. Vse štiri mesece, odkar je v Clevelandu, je povsem brez vsakega dela. Sedaj mož ugiha, kako bi se čimprej vrnil čez veliko lužo v domovino. Ta primer naj bo našim ljudem odločen opomin, naj ne silijo v tujino, zakaj v domovini je le najboljšo!

○ Iz policijske torbe. Včerajšnja policijska torba je bila skromna, čeprav pripravljala policija za prihodnje dni nenavadno kriminalno senzacijo, ki pa dosedaj še ni dozorela. — Prijavljena je bila le ena tatvina in sicer je bilo ukraden dvema delavcema v Tovarniški ulici 3 v Mostah nekaj obleke in čevlji v skupni vrednosti 307 Din. — Predvčerajšnjim popoldne je nastal v bližini gorenjskega kolodvora pretep med tremi delavci, ki so se obmetavali kar s sekuro. Prestrašeni ljudje, ki so se bali najhujšega, so poklicali policijo, ki je dva pretepača aretirala in ju potem izpustila, ko sta obljubila, da bosta dala mir. Kaznovani pa bodo vsi trije pretepači.

○ Nagrobne spomenike v najmodernejši obliki. Namudi najcenejše kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Kranj

Ljudski oder v Kranju bo danes točno ob pol 9 zvečer in jutri ob 4. pop. igral priljubljeno Molière-ovo klasično komedijo »Skopuh« v 5 dejanjih. Podprilno trud in prizadevanje naših igralcev s številnim obiskom.

Večerni tečaj tekstilnih delavcev. Ravnateljstvo državne tekstilne šole v Kranju sporoča, da se bodo letos vršili večerni tečaj pričenši s 16. nov. 1931 vsak večer od 7. do 9. V soboto zvečer ne bo pouka. Glavni predmeti so: tkalstvo, kemična enciklopedija, strojeslovje in nauk o tekstilnem materialu. — S tem stopajo večerni tečaji, ki jih je lanko leto vodstvo tekstilne šole organiziralo predvsem za delavstvo tekstilnih tovarov, v drugo leto in bosta letos dva oddelka: prvi in drugi letnik. Inicijativno večernih tečajev je delavstvo že v prvem letu toplo pozdravilo in so delavci, ki so dneвно 8 do 10 ur zaposleni pri delu v tovarni, prav z zanimanjem sledili pouku in izobrazbi, ki jim bo mogoče omogočila boljši zaslužek.

Vrhnika

V nedeljo, dne 15. novembra se bo po dolgem času otvorila zopet zimska sezona iger Rokod. in prosvetnega društva. Kot prva bo v nedeljo ob pol 8 zvečer vpriporjena v dvorani Rok. doma »Mati in ein«, v režiji g. dekana J. Keteja. Drama je zelo lepa. Vabljeni vsi prijatelji in obiskovalci naših iger. — V sredo, dne 18. novembra ob 8 zvečer se vrši v Rok. domu v dvorani zanimivo sklopično predavanje o »poletu Zeppelina okrog sveta« za člane in članice Prosvetnega društva. Vabljeni in dobrodošli so prijatelji naših prosvetnih večerov.

Milo Urban, komaj 27 let star, vase pogreznjen človek, je prav s tem romanom prarisel k arcu preprostega človeka na slovaški vasi. »Fant od fare je ta M. U. Lepo je to napisal, prav tako kakor bi bil med nami živel,« čuješ vzklíkati.

Na Českoslovaškem je roman vzbudil takoj v 1. 1927 izredno pozornost. Izšli sta kar dve izdaji ene za drugo v Pragi pri Mazáču, ki zalaga in izdaja spise mladih slovaških pisateljev. V resnici je Mazáčeva založba najzvišnejša izdajateljica slovaških knjig ter nadkriljuje po svoji spretosti domače.

Komaj pred pol letom se je »Zivi bič« pojavil v nemškem prevodu na nemškem knjižnem trgu. In prav v teh dneh vidiš po izložbah Bratislave prve izvide druge nemške izdaje romana »Zivi bič«, ki jo je pripravil »Neuer Deutscher Verlag« v Berlinu v najlepši opremi. Naslovno stran oblikujejo strelski jarki, v ozadju se dviga karakteristična glava slovaškega kmeta, na zadnji strani platnic pa je naslikana podoba slovaške žene, ki razmišlja o groznih posledicah svetovne vojne. S to izdajo pride na nemški knjižni trg doslej že 30.000 izvodov. Po pravici so Slovaki ponosni na uspeh vsaj enega svojih številnih mladih. Nemška kritika sama priznava, da je roman eno izmed najboljših del v povojni svetovni literaturi. »Zivi bič« je nastopil zmagoslavno pot po svetu.

»Zivi bič« je tudi preložen v slovenščino. Prevod nam je oskrbel dr. Franc Stele, le par mesecev nas loči, ko ga izda Jugoslovanska knjigarna med zadnjimi publikacijami v svoji zbirki Leposlovne knjižnice.

Ne le, da nam Jugoslovanska knjigarna podari prvovrsten umotvor in s tem obogati slovensko prevodno literaturo predvsem z novim delom iz slovenskega leposlovja, marveč ona prva stori korak, ki je bil pri nas že dolgo potreben, da bi dobili namreč vsaj delce iz mlade, a žilave slovaške literature. Hvatje imajo dva prevoda:

Kalincakovo Restavracijo in Kukučinov Dom v stráni. Jugoslovanska knjigarna vrši prav s tem važno nalogo kulturnega zblizovanja med Slovani.

Maribor

Za novo bogoslovnico v Mariboru

Cetrtič se bo vršila letos v lavantinski škotiji, dne 15. novembra, na Martinovo nedeljo, na rojstni dan našega prevz. g. škola, zbirka za novo bogoslovnico v Mariboru. Geslo te nedelje je že znano: »Vsak Lavantince prispeva vsako leto vsaj 1 dinar za novo bogoslovnico!«

Leto za letom se je na Martinovo nedeljo obžutnje kazalo pomanjkanje denarja, a tako kot letos se ni pritiskalo na družine in posameznike. — Upamo pa, da ta stiska požrtvovalne dobrotelosti in ljubezni do duh. naraščaja med Lavantinci ni zamorila — in je ne bo!

Gradbena akcija mariborske občine

Za javne zgradbe 28 milijonov Din — 5.700.000 Din za tlakovanje

Maribor, 13. november.

Velika gradbena akcija, katero pripravlja mariborska občina koncem prihodnje zime, je sedaj končnoveljavno osigurana z odloki vseh v poštev prihajajočih inštanec in ministrstev. Finančno ministristvo je rezerviralo iz kaldrminskega fonda za mariborsko občino svoto 12 milijonov Din, ki je že nabrana v tem fondu; ostanek 13 milijonov dinarjev pa je dovolila državna hipotekarna banka kot posojilo, ki se bo amortiziralo iz bodočih dohodkov kaldrminskega sklada. Odboreni so tudi že vsi tozadevni načrti, kakor tudi nakup zemljišč za stavbo nove carinarne in stanovanjskih vil za carinike. Prva etapa v tem velikem gradbenem programu, zgradba carinske pošte, se bo vrela že tokom zime v delo, čim bode gotova nova lampisterija, ki je v surovem stanju že zgrajena ter se sedaj že vršijo dela na notranji opremi. V zadnjih zimskih mesecih, ki so za zgradbena dela neprimerni, pa se prične z velikimi cestnimi deli, za katere je tudi že osiguran potreben kredit. Za

Tudi mali darovi bodo pomagali uresničiti zaželjeno in potrebno zgradbo novega bogoslovniškega doma, ki naj bo, kot je znano, ponosen spomenik 700 letnega obstoja Lavantinske školije. Presv. Sree Jezusovo, kateremu je izročeno vse podjetje, naj obilno blagoslovi vse »idarjec« nove bogoslovnice! Večini župnijskih uradov so se že razposlale potrebne tiskovine; drugi jih prejmejo te dni. Kjer bi zmanjkalo nabožnih podob, se bodo na zahtevo hitro dostavile. Pišite na: Bogoslovniški sklad, Maribor, Glavni trg 7. Odbor.

tlakovanje se bode porabilo v celoti 5.700.000 Din in sicer 3 milijone v prvi, ostanek pa v dveh etapah. Tlakovala se bode v prvi vrsti Einspielerjeva ulica, da bo dovoljno utrjena za velike dovoze pri graditvi novega poslopja za carinarico. Čim pa bode vremenske prilike dovolile, se prične z predpripravami za zgradbo ostalih poslopij. V teku prihodnjega leta bode mesto Maribor samo za javne zgradbe potrošilo 28 milijono dinarjev, brez gradbe nove šole v magdalenskem predmestju, za katero se bo porabilo najmanj 4 milijone. Za gospodarsko življenje našega mesta pomeni potrošnja tako velikih svot v sedanjih težkih časih dobrodošlo olajšavo, ki se bode poznala tako v trgovini in obrti, kakor tudi na delovnem trgu, ker bodo dela zagotovila stalen zaslužek preko celega leta velikemu številu delavstva. Občani Maribora so lahko hvaležni mestni občini, da je tako smoteno in uvidevno rešila ta pereča vprašanja v dobrobit splošnosti in brez vsakih dajatev, ki bi na novo obremenile davkoplačevalce.

○ Stiri desetletnica poroke. Pomenljiv jubilej se bode slavil jutri v družini g. Josipa Glaserja, upokojenega nadsvetovnika držav. železnice v Mariboru. Preteklo bo ravno 40 let, ko je stopil s svojo blago soprogo Alojzijo, rojeno Krebs, v cerkvi sv. Magdalene v Mariboru pred oltar. G. Glaserja poznamo kot dolgoletnega agilenca in aktivnega sotrduka katoliških organizacij in vnetega sodelavca pri raznih dobrotvornih akcijah v Mariboru. G. Glasjerju in njegovi soprogi, ki sta dočkala 40 letnico poroke v neskaljeni zakonski harmoniji, prav iskreno častitamo k pomenljivemu jubileju z željo, da bi dočkali v sreči in zdravju tudi svojo zlato poroko.

○ Zanimivo gostovanje na marib. odru. V torek gostuje v Sherifovem »Koncu poti« režiser ljubljanske drame g. Ciril Debevec kot Stanhope ter Emil Kralj kot Osborne.

○ Ustavljeno postopanje. Proti Marku Krajncu je mariborsko sodišče ustavilo postopanje.

○ Prvi december v Mariboru. Narodni praznik 1. decembra se bode proslavil v Mariboru z novinarskim koncertom, ki se priredi v Narodnem gledališču. Nastopijo vsi mariborski pevski zbori in poznani naši solisti. — Narodna odbrana bode istega dne priredila v Unionu proslavo narodnega zedinjenja.

○ Guslarski večer prirediti v Ljudski univerzi v ponedeljek ob 8 zvečer mladi Crnogorec Milovan Barjaktarović. V kratkem času je zaslovel kot najboljši narodni pevec ter je prepotoval s svojimi guslami že celo Jugoslavijo. Ravnokar prihaja iz Ljubljane ter je na poti v inozemstvo. Najprej se ustavi v Gradcu in na Dunaju, potem pa bo potoval na Česloslovaško, Poljsko, Nemčijo in Francijo. V Mariboru bo imel najprej kratko uvodno predavanje o značaju in postanku gusli in narodnih junaških pesmi. Nato poje v spremstvu gusli sledeče narodne junaške pesmi »Smrt kralja Petra«, »Mali Radojica«, »Smrt majke Jugovicev«. Končno pripoveduje še razne narodne rodbinske šale.

○ Nova smuška skakalnica pri Mariboru. Mariborskim smučarjem, zlasti mlademu naraščaju, ki bi se rad vežbal v smuških skokih, se obeta za sledečo zimo prijetno presenečenje. Naši smučarski strokovnjaki so namreč rešili vprašanje smuške skakalnice, katero so pogrešali smučarji prav občutno, dasi imamo v neposredni bližini mesta več pripravnih prostorov. Na vzhodu Pohorja, za Betnavsko graščino pri strelišču so si te dni ogledali teren ter našli zelo primeren prostor za zgraditev skakalnice večjega stila. Prostor leži na lepem smuškem terenu, kjer bodo tudi sankanci in smučarji začetniki prišli na svoj račun. Na včerajšnji seji zimskosportnega podsaveza se je razpravljalo o tem vprašanju ter sklenilo, da se prične kmalu

s pripravljalnimi deli, da bode ob nastopu sezone skakalnica že dograjena. Na pobočju Pohorja se nam obeta letošnjo zimo prav živahno sportno vrvenje.

○ Svoj 60. rojstni dan obhaja danes v krogu dragih svojcev kaznilski paznik g. Franjo Gorup, oče magistratnega tajnika g. Jožeta Gorupa. Kljub visokemu številu križev se izvršuje jubilar čvrst in čil svojo težavno in odgovorno službo ter še ne misli tako kmalu na počitek, katerega bi bil po letih službe upravičen že dolgo uživati. Zavednemu in priljubljenemu rojaku naše solčne Primorske želimo še mnogo let v zdravju in veselju!

○ V sredo gremo na cerkveni koncert v stolnici, kjer izvaja Cecilijino društvo Rossinijevo Stabat Mater. Predprodaja vstopnic po Din 6, 10 in 15 pri Höferju in Cirilovi knjižarni.

○ Na prenovljenem odru Mladinskega doma bo jutri ob 17 predstava znane šaloigre »Navihanec«; igrajo vrli katoliški omladinci. Med odmcir svira pomnožen tamburaški zbor Katoliške omladine.

○ Slovenska filharmonija v Mariboru. Dne 13. decembra bodemo imeli v Mariboru priliko slišati enega najboljših orkestror, ki obstojajo orkestralno udruženje slovaških filharmonikov iz Bratislave. Orkester šteje 65 članov ter ga vodi dirigent bratislavske opere Polpreh. V Mariboru nastopijo z orkestralnimi deli Smetane in Dvoraka.

○ Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden do vključno opoldne dne 21. t. m. Minašikova lekarna pri Orlu na Glavnem trgu.

○ Vse vlake zamudil. Vinskega bratca je našel pozno v noči na trotoarju pred Veliko kavarno ležati stražnik ter ga je z veliko muko spravil spat v hotel Graf. Včeraj preko dneva se je toliko strelzil, da je povedal svoje ime. Prišel je iz Slivnice v Maribor ter neko kupčijo tako dolgo zalival, da je zamudil vse vlake domov. Napotil se je nato peš, toda že pri mostu so mu noge odkrle ter je legel enostavno na pločnik, da se prespi.

○ Strel v prsi. V Rušah se je ustrelil z samokresom v prsi 13 letni delavec Maks V. Ranil pa se ni opazno, ker si je nameril orožje v desno stran in še tako previdno, da je krogla šla samo skozi meso. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. Ni še ugotovljeno, kaj bi bilo gnalo mladega moža v obupno dejanje.

○ Velik cerkveni koncert bo v sredo v mariborski stolnici. Cecilijino društvo izvaja Rossinijevo Stabat mater v proslavo svoje 25. letnice. Sodelujejo Lovšetova, Vedralova, Neralič in Živko. Vstopnice po Din 6.—, 10.— in 15.— se dobijo v predprodaji pri Höferju in v Cirilovi knjižarni.

kov (popov) ni imelo zaupanja. Pobožni ljudje so iskali miru v samostanih, mnogi so zašli v krivoverške ločine (sekte). Pravoslavni cerkvi je bilo ljudstvo zvesto ne po živi notranji potrebi, marveč predvsem po pokorščini. V cerkvi ni bilo krščanske svobode in ljubezni; ljudstvo se ni z dejavno prosto voljo udeleževalo cerkvenih obredov in verskega življenja. Med ljudstvo je prodiral »napredek« in spodbujal pokorščino in strah pred cerkvijo. Boljševaška revolucija je razbila rusko državo in ljudstvo obetala svobodo. Ljudstvo je izgubilo ravnotežje; v prvi pijanosti dozdevne osvoboditve se je ljudstvo v velikem številu udeleževalo boja proti cerkvi in duhovščini. Najprej se je strelizilo izobraženstvo, potem tudi ljudstvo. Med tem pa so boljševiki že vzgojili tisoče brezbožnikov. Pokvarili so veliko mladino. Verno ljudstvo je oslabilo. Boljševizem in njegova borbeno brezbožnost ima torej svoje korenine v žalostni ruski zgodovini in v žalostni zgodovini pravoslavne cerkve. — Neizrečeno lepo branje, polno milobe stare ruske pravoslavne pobožnosti so »Odkrito« romarjeve povesti. Svetovali bi prevajavcu, da jih izda pozneje v posebni knjižlici. — Kraljestvo božje, ki ga ureja prelaj, univerzitetni profesor dr. Grivec, bi moralo čitati tudi vse naše izobraženstvo.

Dijaški kongregacijski list »Naša Zvezda«. — Dijaški kongreganti so na svojem zadnjem zborovanju v Celju skupno s svojimi voditelji sklenili izdajanje posebnega glasila. Po trnjevem potu in težavah smo slednjič dospeli do uresničenja te lepe zamisli in bo novi list kmalu izšel. Ime nosi po naši Vzornici in skupni Voditeljici: »Naša Zvezda«. Namen lista je gojiti tesnejšo vez med kongreganti, uvajati jih v duhovno življenje ter dajati jasna načela v luči sv. vere in po nauku sv. katoliške Cerkve, ki so temelj javnega udeleževanja. Vsebinsko bo izključno religiozna in dijaška, za dijakinje in dijakke vseh srednjih šol, ki so člani kongregacij. List bo izhajal v umetniški opremi in znaša naročnina za celo leto 10 Din. — Naročila sprejema: Uprava lista »Naša Zvezda«, Ljubljana, Škofja ulica 15.

Dnevna kronika

Koledar

Sobota, 14. novembra: Jozafat Kunčević, škof mučenec.

Novi grobovi

† V Novem mestu je v četrtek zvečer ob 8 po dolgi bolezni umrla gospa Marija Andrejčič roj. Kovač, hišna posestnica in vdova po orožniškem stražmojstru. Dosegla je lepo starost 77 let. Pokojna je bila vzorna mati, ki je skrbno vzgojila svoje štiri hčerke, od katerih sta dve učiteljici. Bila je zelo ljubezna in izredno dobrega srca, zato so jo spoštovali in ljubili vsi, ki so jo poznali. Pogreb blage pokojnice bo danes popoldne na novo-mestno pokopališče. Bog ji bodi obilen plačnik! Zaljubljeni hčerki naše globoko sožalje!

† V Kropi je umrla gospa Terezija Kanduč, mati g. župnika Franca Kanduča. Pogreb bo v nedeljo ob 4 popoldne. Svetila ji večna luč! G. župniku naše iskreno sožalje!

† V Zdobli pri Brežicah je umrl g. Robert Ivanuš, trgovec, posestnik in blaginjak Posojilnice Zdole. Pokopali so ga včeraj. Blag mu spomin! Preostali naši sožalje!

† V Ljubljani je umrla gd. Marija Debeve, uradnica trdnje I. C. Mayer. Pogreb bo danes popoldne ob 4 iz mrtvaške splošne bolnišnice. Naj v miru počiva! Zaljubljeni rodbini naše sožalje!

Osebnosti

— Zagrebški nadškof dr. Anton Bauer se je te dni mudil v Dubrovniku, odkoder je odpotoval na Hvar.

— Iz srednješkolske službe. Za suplentko na tretji državni realni gimnaziji v Ljubljani je pridržena g. Premur Milena, z državne realne gimnazije v Kranju. — Gd. Engelman Vladimir, učiteljica narodne šole v Cenuvnu je dodeljena za učiteljico telovadbe na državni realni gimnaziji v Mariboru. — Za honorarnega učitelja higijene na drž. realni gimnaziji v Ptuj je imenovan g. dr. Vladimir Vrečko, asistent sanitetni referent v Ptuj.

— Obšel je g. Stanko Lah, kaplan v Ribnici na Pohorju.

Cerkveni vestnik

Križanska moška in mladeniška kongregacija obhaja v nedeljo dne 15. nov, svoj drugi družbeni glavni praznik. Duhovno opravilo jutraj in zvečer ob šestih. Pri jutranjem opravilu med sv. mašo skupno obhajilo, popoldne po govoru darovanje v družbine namene.

Mešana Marijina kongregacija za može pri sv. Jožefu ima v nedeljo 15. novembra ob 10 popoldne ednoročno sejo, ob 11 pa običajni shod. Udeležba obvezna.

Ostale vesti

— Vseučiliški profesor dr. Frane Veber bo imel jutri v nedeljo od pol 11 do 11 dopoldne v Radiu predavanje, v katerem bo orisal potek svojih nameranih psiholoških eksperimentalnih študij. — Ime predavatelja in snov, ki si jo je izbral gospod dr. Veber, jamčita za to, da bo predavanje skrajno zanimivo.

— Kje je Valvazor pokopan? Na pripombo v Slovenec št. 253. str. 5, da bi bil v Laškem (Tüffer) Valvazorjev nagrobnik, moramo izjaviti, da je to sicer res, toda ta nagrobnik ni v nobeni zvezi z zgodovinarjem Valvazorjem, ki je bil rojen leta 1641 in umrl 1693, ampak je nagrobnik Janeza Krstinika Valvazorja, ki je l. 1560 obnovil bolnišnico v Laškem. Umrj je l. 1581. Bil je stari oče zgodovinarju Valvazorju. (Glej: Orožen, Das Dekanat Tüffer, 72—78.)

— Po vrhovi planin je padlo zadnja dva dni zopet nekaj novega snega.

— Lepo slovesnost bodo obhajali danes in jutri v Sarajevu. Na svečan način bodo proslavili 25 letnico novosarajevske katoliške župnije in erebni mašinski jubilej novosarajevskega župnika g. Antona Alaupoviča, častnega kanonika vrhbosanskega kapitola.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 14. novembra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče — 17.00 Salonski kvintet — 18.00 Viktor Pinaat: Zumberški uskoki — 18.30 B. Hrovat: Razpotja kuturnega filma — 19.00 G. Orthaber: Angličana — 19.30 Prof. Namorš: Spoznavanje manufakturnega blaga — 20.00 Dr. A. Campa: Vzroki brezposelnosti — 20.30 Vjolijski koncert, Karlo Rupel — 21.15 Samospevi gd. Anite Meze — 21.45 Čas in poročila — 22.00 Lahka glasba, izvajala salonski kvintet.

Nedelja, 15. novembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 P. dr. R. Tominec: Galerija slovenskih konvertitov — 10.30 Predavanje o eksperimentalni glasovni študiji v našem radiu — predava vseuč. prof. dr. Franc Veber — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče — 15.15 Dekliška ura: Družabna občestva (gd. A. Lebar) — 15.45 Prenos iz zavoda za slepe v Kočevje — 17.00 Ivan Levar recitira Levstikovega »Martina Krpana« — 20.00 Violina solo, izvajala gosp. Honerlein — 20.45 Pevski kvintet — 21.30 Salonski kvintet.

Drugi programi

Nedelja, dne 15. novembra:

Belgrad: 12.05 Harmonika, narodne melodije — 12.30 Radio orkester — 18.00 Jazz — 19.30 Pester program — 20.00 Koncert delavskega zbora — 21.00 Radio orkester. — Zagreb: 11.30 Plošče — 17.00 Plesna glasba — 20.30 Lahka glasba — 22.00 Lahka glasba. — Budapest: 11.00 Katoliško bogoslužje — 11.15 Koncert opernega orkestra — 18.00 Pesmi — 19.10 Fragmenti iz opere »Orfej« — 21.30 Ciganska glasba. — Dunaj: 10.00 Nabožno petje — 13.05 Citre — 19.40 Glasba klasičnih operet — 21.00 Klavirski koncert — 22.00 Plesna glasba. Milan: 10.50 Religiozna glasba — 12.30 Pesta glasba — 19.3 Pesta glasba — 20.35 »Fedone«, opera. Praga: 19.00 Bratislava — 22.00 Prenos lahke glasbe iz kavarne. — Rim: 10.15 Religiozna glasba — 13.00 Pester koncert — 21.00 Simfonični vokalni koncert. Komedia. — Langenberg: 20.00 Opereta — 23.00 Nočni koncert. — Berlin: 20.00 Opereta »Ti soč in ena noč« — 22.00 Plesna glasba. — Katovič: 19.30 Igra — 23.00 Plesna glasba. — Barcelona: 13.30 Radio sekstet — 19.40 Pesmi — 20.15 Radio orkester. — Stuttgart: 19.30 Jazz — 20.00 »Ločena žena«, opereta — 22.40 Plesna glasba. — London: 22.05 Orkestralni koncert — 23.30 Religiozna glasba. — Toulouse: 20.45 Violinski koncert — 21.45 Vojska godba — 23.00 Klasična glasba. — Trst: 13.00 Pesta glasba — 18.00 Lahka glasba — 21.00 Pester večer.

— Nov umetniški paviljon bodo začeli graditi v Zagrebu prihodnje leto. Načrte za paviljon je napravil arhitekt Drago Ibler. Stroški bodo znašali okrog dva milijona dinarjev.

— Smrt v samoti na Pohorju. Te dni so ljudje, ki so slučajno imeli opravke v gozdu na Vurmatsu na Pohorju, naleteli sredi gozda na že povsem razpadlo truplo neznane ženske. O grozni najdbi so bili obveščeni orožniki, ki so slučaj preiskali. Domnevajo, da gre tu za neznano beračico, staro 50 do 60 let. Truplo je ležalo v gozdu najmanj pol leta. Neznanka se je v gozdu najbrže ponesrečila in umrla v popolni zapuščenosti. Ni izključeno, da je ženska v gozdu zmrznila že lansko zimo. Orožniki poizvedujejo, kdo bi bila ta ženska.

— Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, odebalelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjanja naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Zadnji hip jo je rešil smrti. V Zagrebu je železniški čuvaj zapazil tik pred prihodom lokalnega vlaka, ki vozi med zagrebškim glavnim kolodvorom in Čulinem, na tračnicah ležati neko žensko. Hitro je skočil k nji in jo za nože potegnil s tračnice, obenem pa je s svetilko dajal znamenje, naj se vlak ustavi. Rešil jo je v zadnjem hipu gotove smrti. Ženska je povedala, da se piše Zofija Vučković in da je hotela prostovoljno v smrt, ker jo njen mož neprestano muči.

— Trgovec s človeškim blagom. V Zagrebu so aretirali nekega Nikolo Ratkoviča, rojenega 1888 v Koprivnici, ker je osumljen, da se je bavil s trgovino s človeškim blagom.

— Odstranitev neokusnega zobnega obločka? Zelo enostavno: Najpreje očistite zobe z znano Chlorodont zobno pasto in nato jih izperite grgraje s Chlorodont ustno vodo. Tuba Din 8.—

— Pomoč pogoreli. Dne 7. julija t. l. je pogorela posestnica vdovi Podbešek Mariji v Trnovčah, občina Zlatopolje, cela domačija v času, ko so bili vsi domači zaposleni pri žetvi na njivi, oddaljeni 10 minut od doma. Ker je vdova sirota, ki ne uživa nobene invalidnine in tudi ne invalidske podpore, ker je zamudila prijavni rok, mora pa preživljati petero nepreskrbljenih otrok, ki so skoro brez obleke in obutve, se obrača tem potom do vseh dobrosrčnih ljudi, ki sočustvujejo s siroto, s prošnjo za malo denarno pomoč ali pa za obnošeno obleko ali obutev.

— Novodobna prehrana, o kateri se zadnje čase toliko piše, vodijo zanimive debate in prireajo že številni tečaji, je zavzela tako med meščanstvom kakor podeželani ogromen razmah. O hrani ne govorimo danes samo gospodinje in starejši ljudje, ki čutijo, da jim organizem slabi, ter postajajo izbirčni v bojazni, da bi svoje prebave ne obremenili. Na splošno pa o tem, gotovo bistvenem predmetu našega telesnega življenja ne vodimo računov in se zanašamo na tisočletne izkušnje. Pa se vendar ne zavedamo, da je v tisočletjih tudi prehrana doživela temeljite spremembe. Zlasti zdravniki in znanstveniki dokazujejo na podlagi raziskovanj pri raznih obolenjih človeškega organizma, da je hodila zlasti v poslednjih časih tudi naša prehrana v svojem razvoju popolnoma v napačno smer. Nova knjiga: Prehrana po novih zdravstvenih načelih — po spisih dr. med. M. Bircher-Bennerja in po zbirki kuharskih zapiskov gospe Brupbacher-Bircher v Zürichu priredila Stjepan Humekeva. Ljubljana 1931, 224 strani, cena neznan Din 30.—, vezani Din 40.—, založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, predstavlja prvi poskus seznaniti tudi naše ljudstvo s sodobnimi načeli prehrane. Knjiga vsebuje najprej kratek predgovor, v katerem se jasno in temeljito ugotavlja pomen take prehrane. Dalje vsebuje splošna navodila za pripravljanje organizmu ustrezajoče hrane, potem pa 323 zapisov (receptov), ki služijo gospodinjam in kuharicam; slede navodila za peko kruha s kvasom in brez kvasa in končno jedilnik za vse mesece v letu. Zanimivo je poglavje o presni (nekuhani) hrani, ki je napisano po pojasnilih dr. Bircher-Bennerja z dodatkom kako pripravljati presna sadna jedila in presno zelenjadno prehrano.

— Novi politični ročni zemljevid Evrope je izšel v založbi Učiteljskega doma v Mariboru. Zemljevid sta izdelala v merilu 1:15.000.000 znana kartografista profesor Baš in Slavoj Dimnik, tisk pa je oskrbela litografija Mariborske tiskarne. Ta nova edicija agilne založnice je res lepo delo, ki se lahko meri z vsako domačo ali tujo založbo. Imeni avtorjev jamčita, da zemljevid odgovarja najnovejšim zahtevam. Tako obsega poleg običajnih podatkov, ki jih imajo politični ročni zemljevidi še radio-oddajne postaje, velike električne centrale, plovnost rek in zračne prometne proge. Iz njega so tudi razvidni sedeži jugoslovanskih poslanstev in konzulatov. Sploh je ta zemljevid izdelan iz našega jugoslovanskega vidika ter je vnešeno vse, kar je važno za našo državo, bodisi iz političnega, gospodarskega, ali zgodovinskega vidika, kolikor je seveda tehnično možno spraviti na tako majhen prostor. Ta zemljevid bodo z veliko koristjo uporabljale šole, ki so bile do danes navazane na ročne zemljevide, ki niso upoštevali teh vidikov. Prav bode prišel pa tudi vsakomur, ki se zanima za političen položaj evropske celine.

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

— Med, zajamčeno pristen, vseh vrst, ter čebelarke potrebščine nudi prodajalca Čebelarkega društva, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4 (poleg gostilne Novi svet).

Novo mesto

Lepa slovesnost. V frančiškanski cerkvi se bo vršila v nedeljo 15. t. m. lepa in ganljiva slovesnost. Daroval bo namreč svojo zlato mašo naš priljubljeni p. Alfonz Furlan. Tih in skromen kot vedno, želi, da se slovesnost vrši bolj na tihem in v domačem krogu. Slovesnost se bo pričela ob 9 dopoldne s slovesnim vzhodom. Potem bo pridila g. p. Kazimirja Zakrjaska, po pridigi darovanje, nato pa sledi sv. maša zlatomašnika.

Zumberški uskoki. Preteklo sezono je novomeški učitelj g. Viktor Pinaat zabaval poslušalce radia s svojim lepim predavanjem o »Dolini gradov«. Letošnji ciklus radio-predavanj, s katerimi prične drevi ob 6., pa se glasi »Zumberški uskoki«.

REVMATIČNE BOLEČINE

morele zaustaviti

Neglede nato, so li bolečine v mišicah ali v členkih, SLOAN-OV LINIMENT jih bo odpravil. Brez utiranja — takoj prodre, greje in umiri. Ne trpite — imejte vedno steklenico pri roki.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, išiasu, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam bolezni v mišicah.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

Celje

— Kubišta Lovrenc na mrtvaškem odru. Dne 13. novembra okoli 6 zjutraj je nenadoma umrl začet od kapi v Celju ena najbolj znanih osebnosti g. Kubišta Lovrenc. Rajni je bil rojen leta 1893 v Vojnovih pri Bratislavi. V Paulievi glasbeni šoli v Pragi je absolviral glasbene študije in je po končanih študijah bil mnogo let vojaški godbenik. Po upokojitvi je bil nekaj časa kapelnik in pevovodja v Postojni, nato pa v Gorici. Ob začetku vojne z Italijo je bežal in je prišel v Celje. Tu je bil mnogo let učitelj na Glasbeni Matici in kapelnik Celjskega godbenega društva. Za čas svojega življenja je veliko pisal in prevajal, mnogo svojih kompozicij izdal in harmoniziral veliko narodnih pesmi. Bil je zaradi svojega tihega in mirnega nastopa vsepoved priljubljen in dobrodošel. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v trajnem spominu. Njegovi žalujoči rodbini naše sožalje!

— Zadnja pot Josipa Strmška. V četrtek 12. novembra so pokopali g. Josipa Strmška na mestnem pokopališču. Kako priljubljen je bil rajni, je pokazala množična udeležba znancev, prijateljev in tovarišev na njegovi zadnji poti. Od blizu in daleč, iz Maribora, Ljubljane, Celja, so prihili, da mu izkažejo še zadnjo čast. Pevsko društvo Oljka, ki šteje mnogo njegovih tovarišev za člane, mu je zapelo ob odprtem grobu dve žalostinki, da se mu tako vsaj deloma oddolži za vse, kar je storil rajni tovarišem in drugim dobrega. Ohranimo ga v lepem spominu, njegovi rodbini pa iztekamo še enkrat naše iskreno sožalje!

— Smrtina kosa. V četrtek 12. novembra je umrla v javni bolnišnici dainarica Jera Jelšavc od Sv. Reke ob Sotli v starosti 60 let. — Isti dan je umrla na Polulah pri Celju, občina Celje-okolica, prevzličarica Marjeta Kešir v starosti 74 let. — V Ljubljani je umrla leti dan prevzličarica Antonija Podkoritnik v starosti 73 let. — Rajnim blag spomin, preostalim naše sožalje!

— Dve tatvini kole. Predstojništvu mestne policije je prijavil Anton Kajtna, posestnik v Prečni ulici, da mu je neznani tat 10. novembra med 19 in 20 ukradel iz domače veže kolo znamke »Steyr«, vredno 800 Din. — Včeraj dopoldne je prijavil Franc Kosi, stanujoč na Bregu, tatvino koleca izpred pekarnice Lesjaka. Kolo je vredno 900 Din in znamke »Marshall«. Svari se pred nakupi.

— Ropar pred okrajnim sodiščem. Dne 10. novembra je stal pred velikim senatom okrajnega sodišča 26 letni Anton Vivot, brezposelni delavec brez stalnega bivališča, pristojen v Dobro. — Dne 10. IX. je imenovan v Tribeju napadel v stanovanju upokojenega učitelja Antona Glazerja. Vivot je bil že prej v službi pri Glazerju, ki mu je pa službo odpovedal, ker ni bil zadovoljen z njegovimi delom. Zaradi tega so mu bile znane vse razmere dobrega. Omenjeni dan je stopil v učiteljevo stanovanje, v rokah revolver, nož in gorjalo, čez glavo pa je imel žensko ruto, da se mu videle samo oči. Zavpil je nad Glazerjem: »Stari, daj denar, sicer te ubijem!« Glazer se je ustrašil ter mu vrnil nekaj denarja, kar ga je imel pri sebi, okrog 25 Din, po tleh. Vivot pa s tem ni bil zadovoljen in je zavpil: »Daj več!« Ker Glazer ni imel več pri sebi, ga je udaril z gorjalo po glavi. Glazer pa je udarec prestelel z roko in padel. Medtem je začel Vivot pobirati denar, ki je bil na tleh, Glazer pa je izrazil prilično in zbežal skozi vrata. Vivot je v strahu, da ne bi priključil učitelju ljudi na pomoč, zbežal v gozd. Dne 13. septembra so ga aretirali. Vivot je pri razpravi svoje dejanje priznal. Sodni dvor ga je obsodil v zmislu obtožnice po § 328, točka 3 z uporabo § 371 točka 3 na 18 mesecev težke ječe in na izgubo častnih pravic za tri leta.

Dobrna pri Celju

Avtobus mesta Celje je vpeljal v letošnji zimski sezoni tako čuden in neprimeren vozni red, da se skoraj nobeden ne more ravnati po njem. Par primerov: stranka je klicana ob 10 v Celje na sodišče. Ob devetih se pelje z dobrihskimi odnosno celjskimi avtobusom v Celje ter pride res točno ob določeni uri na sodišče. Tam se zamudi najmanj eno uro, avto pa odide nazaj na Dobro že ob pol 11. Torej na noben način ta vozni red ni primeren. Prav tako tudi drugi, ako gredo kaj nakupovat v Celje, ne morejo v pol ure ničesar opraviti ter so prisiljeni iti nazaj peš ali pa se do 4.15 klicati po Celju. Presimo upravo celjskega avtobusa, naj nam vrne stari vozni red, tako da bo vozil avtobus zjutraj ob 6 v Celje in ob 11 nazaj. — Dobričani.

Ptuj

Roditeljski sestanek staršev in skrbnikov učencev in učenk državne realne gimnazije bo v nedeljo 15. novembra ob 9 v sobi francoskega krožka na gimnaziji. Na sestanku vas bo seznanil g. prof. Aliž z najvažnejšimi določbami srednješolskega zakona in disciplinskih pravil. Vljudno vabljeni!

Murska Sobota

Matičarji, pozdravljeni! Danes bo Sobota spet doživela dogodek, katerega vsa javnost pričakuje z veliko nestrpnostjo. Obišče nas popolni pevski zbor Glasbene Matice iz Maribora in priredi zvečer velik pevski koncert. Za koncert vlada veliko zanimanje in se vsakdo že vnaprej veseli, da bo imel prilično slišati petje zbora, ki je svojčas zmagoslavno pokazal lepoto slovenske pesmi v Švici in spomladaj v Srbiji. Program je zelo bogat in pester. Zastopani so starejši in najmlajši slovenski skladatelji. Častno so zastopane tudi slovenske narodne pesmi, zlasti koroške in naše prekmurske. Ob obisku bratov od onstran Mure smo vedno veseli, ker se ob takih prilikah vedno nanovo utrjujejo in poživljajo vezi, ki nas vse družijo. Posebno pa bomo veseli prihoda mariborskih Matičarjev, ker pridejo med nas, da nam nudijo matičniški užitek in nam na veličasten način podajo lepoto slovenske pesmi. K obisku jim vnaprej kličemo: Matičarji, pozdravljeni! Želim, da Vam bodo trenutki, ki jih med nami prebijete, prijetni!

Črna slika iz kmečkega življenja

Senovo. 11. nov.

Dolgo že ni »Slovenec« nič prinesel iz našega kraja. Kakor da nas ni več, tako smo tihi. Pa še je Senovo in še smo Senovčani, samo takih senzacij ni. Premirni in prepošteni smo. Tepemo se ne, krademo tudi ne, ostale senzacije pa znamo zase obdržati. No, vreme je bolj slabo. Solnca ni, nebo je oblačno, po dolinah pa megla. Pa naj bom tiho o vremenu, če ne, se bo tam na Marijinem trgu oglasil naš Prešeren s tist osvojo: »Kdor govori kaj ne ve, on vreme hvali al' toži« itd.

Kuluk smo deloma že dovršili, ceste pa take kakor bi jih vzel iz skladišča.

V nedeljo 15. t. m. bo proračunska seja. Zelo smo radovedni kakšne bodo občinske doklade.

Bivši župan g. Mirt je podaril svojo dvomesečno župansko plačo v znesku Din 600 za ubožni sklad. To je pa res posnemanja vredno v takšnih časih kakršni so sedaj, ko bomo, če bo tako slo, postali kmalu vsi občinski ubožci.

Vaš dopisnik se je te dni mudil na kmetih. Toda življenje na kmetih je življenje žalosti in obupa. Danes nikdo več ne reče, kakor nekdanj: nimam drobitja. Danes vsak odkrito pove: Nimam denarja, upniki pritiskajo, domačija se maje, boben bo zapel. Tu in tam se je to že zgodilo, na vidiku so pa slučajji, ki človeka navdajajo z grozo. Kmet je danes zadolžen, ne more si pa nikamor pomagati.

Pomanjkanje, revščina in beda so stalni gosti našega malega kmeta in delavca. Človek bi zajokal za dobrimi časi, kakor zajoka zapuščen in osamel vdova za svojo mladostjo in svojo mladostno srečo. Ali je res edini izhod: trpi in prenašaj, kakor moreš, dokler ni tvoj dom čista in tvoj delez glad?

Domačije se majoje in boben bo pel svojo žalostno pesem, številu brezposelnih se bo množilo. Strah nas je pred bodočnostjo.

Ruše

Nov pokopališni red. Na vratih pokopališča ne kapele je najbit nov, od škofijstva potrjen pokopališki red. In z njim je zadeva naših grobov urejena. Nič ne bomo imeli več pozabljenih grobov, kajti če po 12. letih po pokopu in po 10 letih po zadnji obnovitvi ni pristojbina za grob obnovljena, se smatra grob za opuščenega in se prekoplje. Tudi velikost grobov je sedaj točno določena: 2,30 x 1,25 za odraslo osebo in 1,25 x 1 za otroka. Kar pa je najvažnejše, je to, da novi pokopališki red določa tudi velikost in pristojbino za grobnice. Važno je, da grobnica zapade šele po 100 letih, če se ne obnovi pristojbina. Vsakih 10 let je namreč treba obnoviti 10% pristojbine za grobnico in v 100 letih ravno celo. Tako je z novim pokopališnim redom vsem ustrezno, ker tudi višina pristojbine ne presega možnosti posameznikov.

Št. Jernej

Semenj. Zadnji semenj, ki se je vršil pretekli ponedeljek, je potekel v znamenju gospodarske krize; obisk izvršen, kupčija slaba. Prignanih je bilo 170 konj, 110 parov volov, 86 krav in preko 500 prašičev. V silni gneči je konj podrl nekega kmeta iz Brusnice, da si je pri padcu zlomil desno roko. Drugih nesreč ali pretepev to pot — hvala Bogu — ni bilo.

Sad zemlje. Posestnik Črtalič iz Grobelj je na svoji njivi pridelal 4 in pol kg težko repa. Tudi buče so dobro obrodile, a takih ni kot predlanskim. Ko so imeli kartuzijani v Pettrah eno 96 kg težko.

Farna zgodovina. Tukajšnji g. župnik ima v zalogi še več izvodov svoje knjige: »Zgodovina Senti-jernejške farsce. Knjiga vsebuje, poleg lepih slik, tudi obilo zanimivosti iz sedanjih in preteklih časov in jo vsakomur toplo priporočamo.

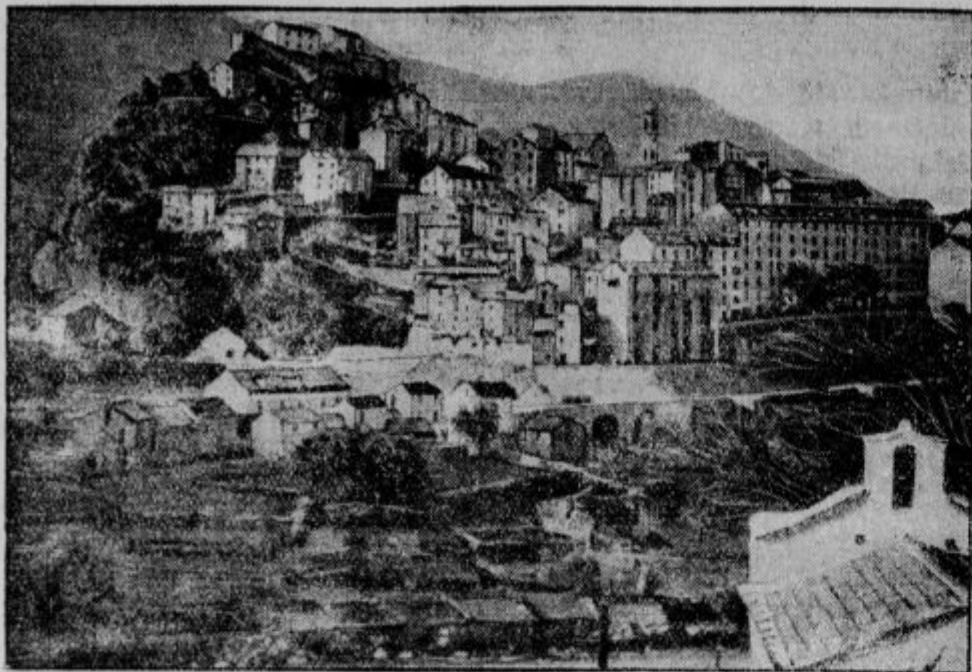
Smrt. V Stari vasi je umrla Ana Frančič, mati g. župnika v Bučki. Dobra krščanska žena je zgledno živela ter tudi vse svoje otroke skrbno in Bogu ljubo vzgojila. Dodeli ji Bog večni mir in pokoj, preostalim pa upanje, da se zopet združijo z njo onstran groba!

Kočevje

Javna predavanja. Da se naše kulturno življenje v Kočevju poživljuje, so prišli naši akademiki, ki imajo v mestu svojo lastno akademsko društvo, na pametno misel, uvesti za kočevsko občinstvo javna predavanja po vzgledu ljudskih vseučilišč. Predavanja bodo namenjena vsakomur, tako inteligentno, kakor obrtniku, trgovcu in preprostem delavcu. Vsakdo potrebuje danes za svoje delo in življenje širokih vidikov in vsesplohno znanja. Toplo pozdravljamo stremljenje mladega in inteligentnega naraščaja, ko poskuša na vse načine dvigniti narodno prosveto pri najširših slojih na čim večjo stopnjo. Upamo pa tudi, da bo kočevska javnost razumela klic naših mladih akademikov, podpirala njih stremljenje in se udeleževala poučno znanstvenih predavanj, ki se bodo vršila točno in redno nedeljo za nedeljo. Na programu so dosedaj štiri predavanja za štiri naslednje nedelje. Prvo predavanje se vrši v nedeljo 15. novembra t. l. Predaval bo šef higienskega zavoda v Ljubljani g. dr. Ivo Pirc o temi: Tuberkuloza (predavanje s filmom). Drugo predavanje se vrši 22. novembra. Predava ravnatelj okrajnega urada za zavarovanje delavcev g. dr. Joža Bohinjec o temi: Moderno delovno pravo. Tretji bo predaval 29. novembra ravnatelj g. dr. Valentič o temi: Gospodarski položaj s posebnim ozirom na svetovni denarni trg. Naslednjo nedeljo 6. decembra predava odvnetnik g. dr. Miha Krek o temi: Za današnje življenje delavca. Nadaljnja predavanja bodo javljena kasneje. Vsa predavanja se bodo vršila v dvorani hotela »Trst« ob pol enajstih dopoldne.

Novi občinski proračun. Mestno županstvo razglasa, da je proračun vodarne in elektrarne, proračun mestne občinske uprave in ubožnega zaklada sestavljen. Vsi proračuni so na vpogled slehernemu občanu v času uradnih ur v pisarni mestne občine.

Francoske čete v borbi proti korzikanskim razbojnikom

Mesto Corte.

Francoske žandarmerijske leteče kolone so na Korziki obkrožile vse vasi, v katerih se nahajajo banditi. Zlasti pazijo na vas Sari d'Orcino, ki je gnezdo poglavarja vseh banditov Spada. Obkoljeni sta tudi vasi Guagno in Vico, kjer se skriva bandit Caviglioli, potem vas Guitera, ki je glavni stan bandita Bornea, in vas Palanca, kjer deluje bandit Bartoli. Zandarmi so zaprli na stotine vaščanov, ki so z banditi v sorodstvu, kakor tudi njihove prijatelje, ker jih skrivajo pred žandarji in hranijo.

Napoleon.

Zastražene so vse ceste na Korziki. Noben avtomobil ne sme teči po cestah, ako ni na uradnega dovoljenja. V sektorjih, kjer se skrivajo banditi, imajo žandarji povelje, da streljajo na vsako osebo, ki se na prvi poziv ne uslavi. Zato je položaj banditov vsak dan težji. Tudi v glavnem mestu Ajacciu imajo banditi veliko prijateljev, ki skrbno motrijo gibanje žandarmerijskih kolon in menijo, da se bodo banditi raje dali ubiti, kakor da bi se predali živi.

Predvsem uživa simpatije Spada. Nek časnikarski reporter je imel »intervju« z nekim 80 letnim starčkom v Ajacciu, sorodnikom Spade, katerega niso aretirali, ker je mož prestar in zato ni nevaren. Starček je dejal: »Spada se ne boji orožnikov. On bo sprejel borbo, kjerkoli ga bodo srečali, in bo padel kot junak. Smrti se ne boji. Samo razbojniki bežijo pred žandarji. Spada pa ni razbojnik, ampak masčuje svoje. On nikdar ni ničesar ukradel in ničesar podlega ni storil. Naj orožniki še tako preiskujejo deželo in zapirajo nedolžne vaščane, Spada bo vedno našel zavetišče. Na katerakoli vrata bo Spada trkal, povsod mu bodo odprli, ga sprejeli in ga ščitili. Zakaj povsod ga spoštujejo, ker ljubi svobodo in ker je samo zaradi sovraštva in zavisti moral začeti življenje v gozdovih. Spada bi bil lahko že davno zbežal s Korzike, toda on tega ni storil, zakaj

njegova čast zahteva, da ostane tam, kjer je bil rojen in kjer je trpel. On gotovo iz svojega skrivališča v gozdu vidi, kako orožniki vdirajo v naše hiše in uklepajo naše ljudi, toda on ne more ničesar storiti.«

Listi prinašajo tudi poročilo, kako so orožniki aretirali nekdanjo banditovo ljubimko Antonietto Leca. Ko so jo orožniki peljali skozi vas in po cesti v Ajaccio, je ves čas kričala: »Spada, Spada! Spada, pomagaj!« Mogoče jo je ljubimec slišal, pa ji ni mogel pomagati. Spada že deset let kljubuje oblastem in čisto gotovo je, da se ne bo dal ujeti, ampak da bo padel od kroglice orožnikov. Pri Spadovi ljubimki Antonietti so orožniki našli eno vojaško puško, eno karabinko, dve lovske puške, tri avtomatične pištole in veliko municije.

Delo velike orožniške kolone, ki šteje 1400 glav, je zelo otežkočeno po tem, ker vsa Korzika simpatizira z banditi. Neverjetno, toda resnično je, da Korzikanci živijo in mislijo danes prav tako, kakor so pred tisoč leti. Dasi poleti tuji obiskujejo glavno mesto in nekaj obrežnih mest, kjer se nahajajo tudi kopališča, se Korzikanci za to niti ne zmenijo. Tudi trgovina pri njih ni skoraj nič razvita in živijo dalje po svojih starih navadah. Medsebojne spore poravnajo brez sodišča po krvni osveti. Ljudstvo je nezaupno, skromno in ponosno. Delajo Korzikanci malo.

Mesto Corte, ki ga prinašamo na sliki, slovi po tem, da je tam dalje časa stanovala rodovina Napoleona. Napoleon je bil sicer rojen v Ajacciu, velika rodovina njegovih sorodnikov pa je bivala v Corteju. Korzika ne slovi samo po tem, da je domovina Napoleona, ampak je rodila tudi slovečega Paolija, ki je otok v 19. stol. osvobodil od Genozov, nakar so na Korziko prišli Francozi. Paoli in Napoleon sta bila izpočetka velika prijatelja, pozneje pa sta se po korzikanski navadi do smrti sprla. Tudi Napoleon je na Korziki v svoji mladosti vodil borbe proti nasprotnikom svoje rodine in pozneje tudi največji upor proti francoski oblasti. Na vsak način je Korzika najbolj romantična dežela na vsem svetu.

Izdutki Češke za verstva

Po poslednjem ljudskem štetju prispeva država posameznim veroizpovedim: katoliški za 11 milj. 500.000 vernikov 6 milijonov Kč, to je pol krone letno; češkoslovaški narodni cerkvi za 666.000 vernikov 4 milijone 50.000 Kč, to je 7 kron za vsakega vernika; za evangeliste, ki jih je 234.000, prispeva država 2 milijona 740.000 ali skoraj 12 Kč za vernika in za t. zv. češke brate skoraj 15 kron za vsakega brata. Pomisliti moramo, da so dajatve za katoliške cerkve utemeljene, ker je država že za Jožefa II. in pozneje odvzela bogata cerkvena posestva.

Vatikanska knjižnica

Jutri, v nedeljo, bo sv. oče posvetil novo zgradbo znamenite vatikanske knjižnice in dvignila v vseh poslojih.

Bojevitost rdeče armade

V dnevnem povelju, ki ga je izdal boljševiški revolucionarni vojaški svet ob priliki proslave štirinajstletnice komunistične revolucije in ki ga je podpisal Vorošilov, najprej pozdravljajo rdečo armado, nato pa se naglašajo njena naloga v bližnji bodočnosti.

Boljševiški general Vorošilov tako označuje nalogo v bližnji bodočnosti: »Poveljniški zbor rdeče armade se mora z veliko energijo in vztrajnostjo izpolnjevati v poveljevanju, mora dalje poglobiti svojo marksistično-lenjinsko izobrazbo, popolnoma obvladovati mo-

derno tehniko borbe in njeno uporabo v predstoječi borbi. Zelezna disciplina v vojski mora biti še čvrstejša. Rdeči gardisti morajo vse sile posvetiti cilju, da se izvršijo vojni in politični načrti. Na polju bojne opreme naše vojske ne sme biti nobene vrste orožja, ki bi ne bila dovršena, ne sme biti nobenega borce, ki bi zaostajal za najhrabrejšimi in nobenega omahljivega poveljnika...«

Tako se pripravljajo brezbožni boljševiki, evropske države pa še vedno ne najdejo načina mirnega sožitja ali sloge v notranjosti.

Japonski vojniki brusijo bajonete pred naskokom na kitajske čete, ki branijo mostišče na reki Nonni.

Francoski školje za mir

Pod predsedstvom kardinala in lijonskega nadškofa so nedavno zborovali vsi francoski kardinali in škofi in razpravljali o važnih vprašanjih, predvsem o položaju katolikov v Franciji in o mednarodnem položaju. Na tem zborovanju so med drugim sprejeli poslanico na vernike, ki v njej svrta pred pretiranim nacionalizmom in enostranskim pacifizmom. Pozivajo vse vernike, naj vedno delajo za medsebojno spoštovanje, za upoštevanje pravic in za bratsko sodelovanje med narodi.

Na smrtni postelji...

Leta 1925 je za časa preganjanja katoliške cerkve v Mehiki izstopil iz katoliške vere duhovnik Joaquin de Jesus Perez in ustanovil narodno meksikansko cerkev. Katolikom sovražna vlada je to gibanje podpirala in imenovala Perez za patriarha nove cerkve. Niti med ljudstvom, niti med duhovništvom ta nova »vera« ni našla pristašev. Patriarh Perez je nedavno umrl. Ko je zbolel, je prosil, da mu pošljejo katoliškega duhovnika. Na smrtni postelji je obžaloval svoje dejanje in je poslednja tolažila prejel od katoliškega duhovnika.

Grški razbojniki

Atenski dnevniki pripovedujejo o drznem napadu 8 razbojnikov na pravoslavni samostan sv. Nikole blizu Patrasa. Prižgali so ponoči na samostanskem dvorišču velik ogenj in tako dolgo pretepali igumena (predstojnika) in brate, dokler jim niso izročili blagajne s 40.000 draham in mnogo draguljev. Po opravljenem poslu so odšli napadalci v samostansko cerkev, prižgali sveče pred podobo sv. Nikole, poklekali in ga prosili, da bi jim odpustil. — Ce nas ne bi silila revščina — so vzdihovali, — nikoli ne bi oropali tvojega samostana, o sv. Nikola! — Menihi, ki so gledali ta prizor, pripovedujejo, da je zagledal eden izmed razbojnikov srebrno kadilnico nad oltarjem. Vse la je v oddaljenem temnem kotu. Razbojnik je skočil na oltar, da bi jo dosegel in zmagovalno pokazal plen svojemu poglavarju. »S tem, da si oskrnil oltar, si storil velik greh. Moral se boš pokoriti,« mu je dejal in ga odpeljal na dvorišče, kjer ga je ustrelil. Orožniki, ki so takoj prihiteli iz Patrasa na kraj zločina, so zaman zasledovali vlomilce, ki so se umaknili v hribe.

Sovjeti prodajajo

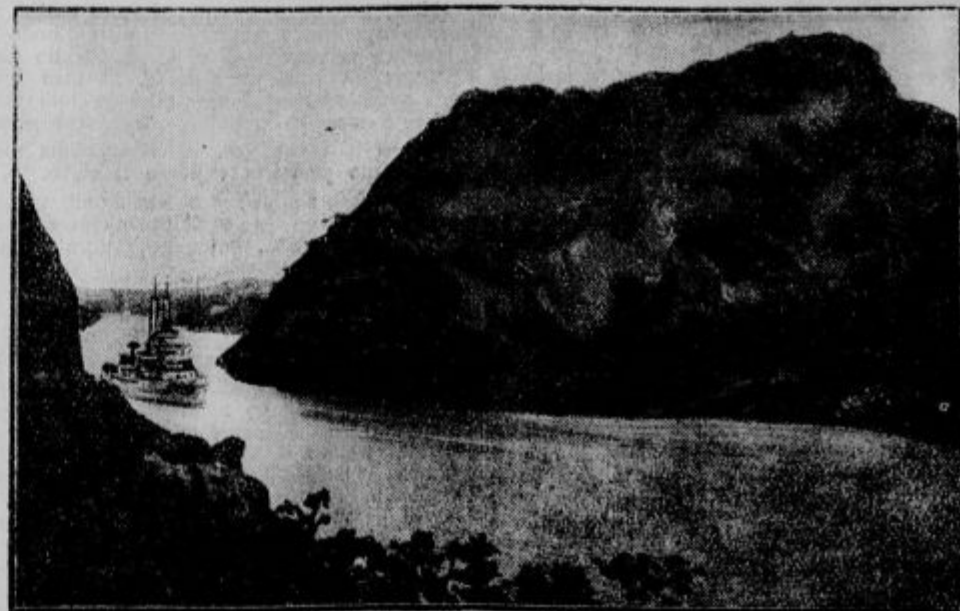
Prihodnje dni se bo v Londonu vršila javna licitacija starih draguljev in raznih umetnin, ki jih prodaja sovjetska vlada. Večina predmetov izhaja iz znamenite zbirke Redlidova. Večinoma so dragocene izkoptine iz južne Rusije in sicer predmeti iz kretske periode.

Fotoamaterji!

Vse fotopotrebščine dobite v
Jugoslovanski knjižarni
v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Ustoličenje londonskega župana je vedno dogodek za Anglijo. Novi lordmayor (župan) Maurice Jenks je te dni nastopil svoje mesto. Pri tej priliki so se vršile slavnosti, ki so že stoletna tradicija. Za županovo kočijo se vozijo v spreduv mestni očefje v posebnih vozovih, ki vsak zase predstavlja kak dogodek iz prejšnjega leta.

Panamski kanal so morali zapreti za promet, ker se je vanj pogreznilo skalovje iz gora pri kraju Culebraent.

Izpremembe v carinski tarifi

Svoječasno je vlada odredila (v drugem četrtletju 1931) povišanje uvoznih carin na pšenico in koruzo, da zaščiti domači trg pred pretečim uvozom iz Rusije. Sedaj pa so zvišane tudi uvozne carine na ječmen in oves. Te so znašale sedaj maksimalno 3, minimalno 1.50. Po novem pa so se zvišale na 8, oziroma 6 za ječmen. Oves je pa izločen in je zanj sedaj drugačna carina kot za ječmen: za oves 4, oziroma 3 zl. Din.

Pripomniti je, da je znašal lani uvoz ječmena v našo državo 6658 ton v vrednosti 10.35 milij. Din, uvoz ovesa pa 5522 ton v skupni vrednosti 7.96 milijona Din.

Istočasno so bile zvišane carine na slad vseh vrst žita, izvzemši pražen in mlet. Prej so znašale

13 zl. Din, sedaj pa znašajo 20 in 14 zlatih Din. Uvoz slada je znašal 1208 ton v vrednosti 4.74 milijona Din.

Zvišane so bile tudi nekatere uvozne carine za predmete iz železa in jekla. Tako znašajo sedaj carine v postavki 546 lopate, motike, grablje, vile itd. 1. neobdelani (grablje in vile) 70 oziroma 35 (prej 65 oz. 27), ostali 65 oz. 30 (prej 80 oz. 32). V postavki 545 so se zvišale carine na svedre itd. nad 14 mm 45 oz. 30 (45 oz. 35), 7 do 14 mm 55 oz. 40 (45 oz. 30), pod 7 mm 100 oz. 70 (prej 45 oz. 30). Doslej je naša carinska tarifa poznala samo dve skupini nad in po 7 mm. Končno je bila v postavki 584 zvišana carina za izdelke iz kovane železa, obdelane v komadu težkem do zaključno 5 kg od 85 oz. 56 na 90 oz. 70 zl. Din za 100 kg.

čak 5604.76—5621.76, Pariz 221.01—221.67, Praga 166.52—167.02, Curih 1098.45—1101.75. — Skupni promet brez kompenzacij 4.7 milij. Din.

Curih. Belgard 9.08, Pariz 20.1175, London 19.35, Newyork 512.25, Bruselj 71.40, Milan 26.425, Madrid 44.50, Amsterdam 206.15, Berlin 121.15, Dunaj 71.50, Stockholm 109.50, Oslo 108, Kopenhagen 110, Sofija 3.71, Praga 15.16, Varšava 58, Budimpešta 90.025, Atene 6.50, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08, Helsingfors 10.

Belgrad. Amsterdam 2262.78—2269.62, Berlin 1340.50—1347.50, Curih 1098.48—1101.75, London 208.56—216.06, Newyork 5604.76—5621.76, Pariz 220.01—221.67, Praga 166.52—167.02, Trst 287.97—295.97.

Dinar notira na Dunaju: deviza 12.70, valuta 12.55.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila deloma nekoliko slabša, dočim je bila za dolarske papirje čvrstejša. Promet je bil na zagrebški borzi minimalen, saj je prišlo samo do zaključkov v promptni škodi (400 kom.). Na belgrajski borzi je bilo nekaj več prometa, saj je bilo vojne škode zaključeno 700 komadov promptne, 100 komadov pa za novembarski termin. Nadalje je bilo zaključenih 117.000 Din nominala v begluških obveznicah in 2000 dolarjev v 7% Blerovem posojilu.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 67 bl., 7% Bler. pos. 60 bl., Stavba 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 65 bl., agrarji 30—36, vojna škoda ar. in kasa 274—275 (275), 8% Bler. pos. ar. in kasa 67—70, 7% Bler. pos. ar. in kasa 60—63, 7% pos. Drž. hip. banke ar. 62.50—64, 6% begl. obv. 44.25—45, Tobac, srečke 30 bl.

Belgrad. Narodna banka 4900 den., 7% inv. pos. 65—65.50, vojna škoda 273—274 (272, 271, 273), 11. 277—279 (278), 6% begl. obv. zaklj. 48.75, 44. 8% Bler. pos. 66 bl., 7% Bler. pos. zaklj. 58, 7% pos. DHB 63—64.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 93.20, Wiener Bankverein 12.50, Escomptes. 117, Zivno 75, Aussiger Chemische 117.30, Alpine 11.80, Trboveljska 27.70, Leykam 1.75.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 33 vagonov.

Sombor. Pšenica bač, Tisa šlep, okol. Gradište 80 kg 1% 175—200, bač, Tisa šlep, okol. Titelj in Zaba 80 kg 1% 173—256, bač. Begej šlep 80 kg 2% 172—255, ban. 79 kg 2% 170—250, bač. 79 kg 2% 169—248, bač. kanal okol. Čala 80 kg 2% 172—254, bač. Donava kanal. okol. Červenka 79 kg 2% 168—240, srbska Donava šlep 77 kg 3% 165—240, srbska 78 kg 2% 165—240, srbska in bosanska ladja Sava 77 kg 3% 164—239, gbač. žel. 80 kg 1% 170—255, bač. žel. okol. Sombor 79 kg 2% 165—245, ban. žel. 79 kg 2% 165—245, gl. proga Srbija od Cuprije 77 kg 3% 160—235, gl. proga Paradižu na jug 77 kg 3% 160—234, gl. proga Kumanovo 77 kg 3% 160—234, g. proga Kosovo 75 kg 4% 160—235, sr., slav., hrv. 78 kg 2% 160—235, oves bač., sr. in slav. žel. 125—130, rž bač. železnica 147.50—152.50, koruza bač. stara žel. 102.50—105, nova 62, 61, nova dec. in jan. 67.50—72.50, nova marec in april 83—85, bač. sušena železnica 82—84, nova dec. žel. 82—84, moka bač., ban. postaja Og in Og 360—380, št. 2 340—360, št. 5 305—315. Tendence neizpremenjena. Promet: 82 vagonov.

Budimpešta. Tendence ustaljena. Promet srednji. Pšenica dec. 10.48—10.59, zaklj. 10.62—10.63, marec 11.45—11.72, zaklj. 11.67—11.68, rž dec. 12.90—13, marec 13.75—13.85, zaklj. 13.84—13.85, koruza maj 13.90—14, zaklj. 13.95—13.97.

Winnipeg. (Začetni tečaj.) Pšenica decemb. 65.875, maj 69.5, julij 70.

Chicago. (Začetni tečaj.) Pšenica marec 64, maj 65.75, julij 66, dec. 61, koruza marec 45.25, maj 48, dec. 42.75, oves maj 29, julij 28.75, dec. 26.5, rž maj 55.5, dec. 49.875.

Pohišstvo

priprosto in najmodernejše Vam audi tvrdka po izredno nizki ceni

KREGER IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvoru

Sport

Vozne olajšave zimskih sportnikov

V zmislu § 12 železniške tarife II. del imajo vsi člani Jugosl. zimskosportne zveze pravico do polovične vožnje, ako potujejo v skupinah najmanj šest oseb in sicer v II. in III. razredu potniških in mešanih vlakov, a pri razdalji 50 km tudi v brzo-vlakih. Ako ni šest oseb, se lahko potuje tudi v manjših skupinah, plačati pa se mora šest vozniških listkov. Ta olajšava velja v času od 15. novembra do 30. aprila.

Vodja skupine si mora preskrbeti pri svojem klubu uverjenje ter ga pravilno izpolniti v dveh izvodih. Pri nakupu vozniških listkov opremljenih s postajna blagajna eno uverjenje s svojim žigom, drugo pa obdrži.

Vsi člani, ki se hočejo okoristiti s polovično vožnjo, morajo imeti od Zveze izstavljeno legitimacijo, ki je potrjena za dotično zimsko sezono od Zveze in železniškega ravnateljstva. Kdor izkazuje, da ima, jo lahko pošlje samo v prolongacijo in novo vidiranje. Kdor se nima zvezne izkaznice, jo dobi, ako pošlje preko svojega kluba pristojni podzvezni fotografijo v velikosti 6 krat 6, ki mora biti na zadnji strani jasno označena z imenom lastnika in navedbo njegovega kluba.

Uverjenja izdaja Zveza preko podzvez za ceno po 2 Din, za prolongacijo je treba vpsolati za stroške 5 Din, za nove izkaznice 10 Din.

Opozarjamo še sedaj na ta določila, da se klubi čimprej oskrbijo z izkaznicami in uverjenji, da v sezoni ne bodo imeli neprikl.

Predmetne vozne olajšave bodo brez dvoma v znatni meri pospešile naraščajoči razvoj zimskega sporta, s tem pa tudi tujski promet.

Važna zborovanja

Danes in jutri se vršita v Zagrebu dve zborovanji, od katerih pričakujemo uspehov. In sicer v pogledu sodelovanja dijakov v športnih društvih. Kajti od dne do dne športni klubi bolj občutijo prepoved, da dijaki ne smejo biti člani športnih društev. Ti dve zborovanji — upajmo vsaj — bosta skušali rešiti in doseči, kar se doseči da.

Glavno besedo bo imelo današnje zborovanje Zveze športnih zvez. Ko je bila pred dobrim letom ustanovljena ta vrhovna športna inštanca, so po pravici vsi športniki pričakovali, da je nastopil za jugoslovanski sport čas skupnega sodelovanja z državo. Toda del Zveze je ostalo pri programih. Edino kar so napravili, je bila lani športna poklonilna manifestacija Nj. Vel. kralju, najvišjemu pokrovitelju jugoslovanskega sporta. Vse ostalo je zaspalo. Vendar so ravno v zadnjem času postali odborniki Zveze športnih zvez agilnejši. Za to upravičeno pričakujemo, da bodo vendar enkrat nekaj napravili in s tem tudi upravičili svoj obetljivi Vprašanje sodelovanja dijakov v športnih društvih je za marsikateri odlični klub vprašanje obstoja! Zborovanju so zlasti slovenski klubi predložili več

Ali je Vaša prebava v redu?

Zjutraj bote imeli normalno izpraznjenje, ako ste prejšnji večer vzeli 2—3 male dražeje Artin. Vsečina škatle po 8 Din zadošča za 4—6 krat.

spomenic, katere bo treba rešiti v pozitivnem smislu.

Drugo za vso našo mladino važno zborovanje se vrši pa jutri. Zborovanje plavalne Zveze, kateri je predložena resolucija, da se doseže pri prosvetnemu ministristvu obvezen pouk plavanja. Koliko ljudi utone, ker ne zna plavati. Poleg tega je pa plavanje tudi zdrav sport. Če antienarodi so polagali ravno na plavanje veliko pozornost. Saj je znan grški izrek: Ne zna plavati ne brati! V Nemčiji obetajo zakon, da se mora šoloobvezna mladina učiti plavanja. In kako važno bi bilo doseči kaj podobnega tudi pri nas. Vključ temu, da obstaja zakon, da se morajo učiti plavati, utone v Nemčiji letno 3500 oseb. Pri nas bi statističar do-gal še višjo številko. Toda v Nemčiji bo ta številka vsako leto manjša, pri nas pa večja! Kajti vsako leto je večje število tistih, ki v poletnih mesecih pohiti v vodo, da se ohladi. Večina teh ne zna plavati, nesreča je pa kmalu tu. Zatorej je nujno potrebno pričeti s plavanjem že pri šoli obveznih otrocih.

Ti dve zborovanji, kakor smo zgoraj povedali, lahko naše športno gibanje usmerita v novo smer. Ker bo to le koristilo našemu mlademu sportu, želimo, da bi bili predloženi predlogi tudi sprejeti. Kar najbrže ne bo težko, ako pomislimo, da je prosvetno ministristvo dovolilo dijakom udeleževanje v smučarskih klubih. Pravilen in organiziran sport mladini samo koristi!

Primorje: Ilirija

Ze večkrat so bili letos povabljeni prijatelji nogometa pod tem naslovom na zeleno polje, da vidijo borbo dveh naših vodilnih klubov. Toda čeprav smo že vabili in sta ta dva kluba večkrat med seboj tekmovala, kakor prejšnja leta, so tekme vedno zanimale. Težnja gre vselej za prvenstvo, oziroma: kdo je boljši! V tem je tudi glavna mikavnost za vse prijatelje nogometa.

Ravno ta težnja je povzročila tudi jutrišnje tekmo. Ko je odšel Erman k vojakom, moštvo Primorja ni doseglo običajnih uspehov. Proti Iliriji ni doseglo ne ene zmage. Primorje je vrzel, ki je v moštvo nastala radi Ermanovega odhoda, izpolnila s Sveticem od Hermesa. V prijateljskih tekmah Svetic lahko igra, v prvenstvenih še ni mogel. Gotovo je Svetic tisti igralec, ki bo poživljal agilno moštvo Primorja. Zato tudi Primorje želi revanže,

Medklubske cross-country. Zrebanje startnih števk se vrši v nedeljo ob 9 dopoldne na igrišču Ilirije. Do takrat se sprejemajo tamkaj tudi še zakasnele prijave. Start točno ob 10. — SK Ilirija.

TSK Slovan. Drvi ob 8 redna odobrova seja v lovski sobi gostilne Sokol. Radi važnosti pozivamo vse odbornike, da se iste sigurno udeležijo. — Tajnik.

Slovenci v Vestfaliji

Gladbeck, 6. novembra 1931.

Po dvamesečnem počitku, ko so naš vo-ditelj društva sv. Barbare v Gladbecku, pref. g. Konzist. svetnik Tensundern, predsednik Pokovec v družbi g. izseljenškega odposlanca Deželica iz Düsseldorfa in drugih gospodov, odpeljali naše otroke iz Porenja in Vestfalije v našo lepo domovino Jugoslavijo, smo se Slovenci zopet enkrat zbrali k mesečnemu shodu v nedeljo 18. oktobra 1931. Svoje shode pričramo vedno s službo božjo v cerkvi sv. Lamberta ob pol petih popoldne. Potem je shod v društveni dvorani g. Dröghoffa.

Otvoril je shod pref. g. pršes Tensundern s prisrčnim pozdravom vsem navzočim, posebno pa našim gostom izselj. odposlanec g. Deželica ter njegovemu tajniku g. Galanu in predsedniku zveze katol. društev g. Lindiču iz Meerbecka.

Te pozdrave je ponavljal tudi predsednik Pokovec. Po čitanju zapisnika zadnjega shoda, kate-rega je spisal tajnik Dobrave, smo zapeli narodno himno. — Po nekaterih društevih stvareh, katere so se uredile, je povzel besedo g. Deželica. Povedal je najprej, da imamo Slovenci v Gladbecku lepo navado, ker začnemo vsako stvar z Bogom. Želel je, da bi ta lepa navada še dolgo ostala med nami. Nadalje je govoril o svetovni krizi, katere se čuti tudi v Jugoslaviji, posebno pa, ker je še zelo mlada. Večina naših ljudi je brez posla tukaj in živijo od občinske podpore. O tem je posebno govoril. Rekel je, da imajo drugi inozemci več sitnosti kakor pa mi Jugoslavlani. Ako pa kdo ne more izhajati, se lahko obrne na svojo domovino, ker tam lahko poprej dobi dela in kruha kakor pa tukaj. Rentnarjem pa je povedal, ako dobijo 70 do 100 mark rente, da v domovini bolje živijo kakor pa tukaj. Govoril je še o podpornem za-

konu, kake pravice imamo mi do tega.

Posebno pa se je obračal k našemu voditelju pref. g. Tensundernu, izrekel mu v imenu vlade najprijetnejšo zahvalo za trud in delo, ki ga ima z nami Slovenci. Prav tako se je tudi zahvalil predsedniku Francu Pokovcu.

V točki potnih listov pa je govoril, da taksa potnih listov naše države še ni tako visoka, kakor pa v drugih državah. Obljubil pa je, da bo vse storil, da se bo vendar taksa znižala ali opustila takim, kateri so čisto ubogi. Dal je predsedniku za uboge 20 mark podpore.

II koncu svojega govora pa je g. Deželica apeliral na vse Slovence, naj v teh slabih časih ostanejo trdni državljani, in ne skočijo in delajo proti vlad.

Nato je povzel besedo predsednik Pokovec. V imenu društva se je najtopleje zahvalil za govor in darilo. Nadalje je omenil, da v tem slabem času društvo zelo peša. Prosil je vse Slovence, naj tudi v tem času ostanejo trdni člani društva, posebno pa, ker marsikdo potrebuje društva, naj si bo za to ali pa drugo stvar.

Nadalje je govoril zvezni predsednik g. Lindič. Pozdravil je v imenu zveze katol. društev društvo v Gladbecku in posebno gospode, potem pa je govoril o svetovni krizi. Tudi on je apeliral na vse Slovence, da se ne odtujijo katol. slov. organizaciji.

Naš najmlajši govornik Aleks Čepin, Solar, se je v imenu vseh otrok, kateri so uživali lepe počitnice v Jugoslaviji, zahvalil gosp. Deželicu in pref. g. Tensundernu za lepo skrb in trud, ki sta ga imela ves čas počitnice.

S slovensko pesmijo se je ta zanimivi shod zaključil.

Večni vandrovec - Kostevc

Ob Kostelu.

Naš Kostevc je siromašen in ubog. Hiša mu stoji v rebri, majhna je in nizka, okrog nje nekaj dreves, malo nižje kje par njiv, to je vse. Če ima kdo nekaj živinčeti, je že »gospode«. Jesen mu ne prinese toliko, da bi bilo do nove žetve, še krompirja mu zmanjka poleti. Pa eo to pridni in delavni ljudje, bolj močnejši in vase zaprti. Žene so pridne tako kot možje. Ze otrok zaleže za hlapca, če je pri hiši.

Da ne bi bilo gladu pri hiši, je možkemu že pri rojstvu določeno ranjanje. V tem prekaša naš Kostevc tudi svojega soseda Kočevarja. Kostevc je večni popotnik in kruhoborec. Boj za samoohranilo ga žene z rodne grude v svet, da se brez žas zopet vrne, poplača dolge, kolikor jih je naredila družina, da se je ta čas preživela, in potem zopet gre in se zopet vrne...

Kraji ob Kostelu so precej gosto naseljeni. Pa obišči Kostel poleti ali jeseni, vedno boš srečaval samo žene, otroke in starce. Fantje in mošče zapuste svoj dom ob prvi košnji, gredo na Hrvat-sko nad Delnice pa do Karlovca. Ko pridejo domov, pospravijo na hitro roko, kar jim je prinesla jesen in hajdi zopet po svetu. Eni zavrtijo na ledja krošnjarski koš, ki ga v prvem večjem mestu napolnijo z vso mogočo sladkarjijo, drugi pa se odpravijo v mesto, kjer že čakajo pripravljene pečice, iz katerih že čez en dan tako lepo zadisi po lepo zarumenelih kostanjih.

V kateremkoli mestu naše države sem bil, povsod sem našel na Kostevce. Belgrad jih ima, Zagreb jih pozna, Osijek, Sisek, Sarajevo, Karlo-vac pa Ljubljana in Maribor, kamorkoli greš, tam jih dobiš. V pozni nočni uri, ko si sredi najživahnejšega pogovora, se utrga od vrat gostilne ali kavarnе mož s košaro. Mirno se postavi pred te, odloži koš in pobara: »Drei, fünf, sieben? Par.

unpar?« Pa odmajaj z glavo in mož se brez besede umakne. Tako kot je pristopil k tvoji mizi, tako se oddalji, hodi od mize do mize in ponuja. Težko najde človeka v lokalu, ki bi se zavedel, kaj se pravi tako-le življenje. Noč za nočjo, po zimi in najhušjem mrazu stopati iz lokala v lokal, iz mrzlega v toplo in narobe, mogoče za pet, deset, komaj dvajset dinarjev, samo da se preživi, samo, da pošlje od časa do časa nekaj soldov domov, ženi za otroke. Vse pa to, ker jih ne more zemlja prehraniti.

Kostanjarji so v tem malo na boljšem, dokler je kostanj. Nakupi nekaj vreč kostanja, vrečo oglja in peče. Menda ga ni tako spretnega kostanjarja kakor je naš Kostevc. Kjerkoli se pojavi, tam ima hitro odjemalce, ki so po večini tudi stalni odjemalci. Nemški Gradec jih ceni, Dunaj ve zanje, Innsbruck in Salzburg, vsa nižja nemška mesta in tudi Češkoslovaška. Ti kostanjarji v kratkem času zaslužijo precej denarja, da ga potem odploščajo domov za najpotrebnejše. Ko mine doba kostanja, zamenja Kostevc pečico s košem, naloži vanj rde-čih pomaranč, bombonov in čokolad in začne se križeva pot tako kot drugim od gostilne do gostilne.

Večni vandrovci so to. Otroku je že v zibelji sojeno, da gre v svet, da nadomesti to, kar mu domača zemlja ne more dati. Starci, ki pridejo umirat v rodno grudo, pripovedujejo ob dolgih zimskih večerih svoje čudovite doživljaje s poti po svetu. V jeseni svojega življenja obujajo spomine na vsa trpljenja in ponižanja, ki so jih pre-stajali na Avstrijskem, Češkem, Ogrskem, Nemštem in Hrvatskem. Otroci sprejema vase te pe-stre storije, pa ne ve, da najbrže čaka njega ista pot, pot po daljnem, nepoznanem svetu s košem na rami, kot večni vandrovci, da pribori sebi in domačiji kos kruha, ki mu je potreben za ta svet...

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da so naša najboljša mama, stara mama, tašča, sestra in teta, gospa

Marija Andrejčič roj. Kovač

vдова po orožniškem stražmojstru

po dolgi in mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, v 77. letu svoje starosti, danes ob 20 mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb predrage in nepozabne naše mame se bo vršil iz hiše žalosti v soboto 14. t. m. ob 16 na mestno pokopališče.

Novo mesto, dne 12. novembra 1931.

Mici por. Kreiger, Ema por. Lapajne, Ida in Olga, hčerke; Ivan Kreiger in Ivan Lapajne, zeta; Josip Kovač, brat; vnukinja in vnuki ter ostalo sorodstvo.

TIVAR

MOŠKA OBLEKA . . . Din 240.—, 290.—, 340.—, 390.—, 480.—, 580.—, 660.—, 750.—
 OBLEKA ZA FANTE . . . Din 200.—, 240.—, 290.—, 330.—
 OBLEKA ZA DEČKE . . . Din 210.—, 260.—, 300.—
 OTROŠKE OBLEKE . . . Din 110.—, 120.—, 130.—, 150.—, 180.—, 250.—, 280.—
 HLAČE . . . Din 90.—, 140.—, 150.—, 170.—
 KRATKI SUKNJIČI IN RAGLANI . . . od Din 250.— do 750.—

NAŠI SLOVITI **HUBERTUS-POVRŠNIKI** od Din **200** — do **340**—

IVAN KOS, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 23, CELOVŠKA CESTA 63, KRANJ, GLAVNI TRG 101.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Kuharica
 stara 42 let, z večletnimi spravevali, išče stalno službo s 1. decembrom v kakšni gostilni. Razume tudi nemško. Ponudbe na upravo Slovenca pod Stalno št. 13.319.

Mesto učenca
 v mešani trgovini iščem. Imam dva razr. gimnazije. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.302.

Kuharica
 išče mesto gospodinje kjerkoli. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.386.

Kuharica
 ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, zmožna slovenskega, hrvatskega, italijanskega in nemškega jezika, želi mesta pri manjši družini. - Nastop takoj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.411.

Kateri gospod
 bi rabil mapca k enemu konju ali vrtarja za kakšno skladišče ali kaj primerne. - Nastop lahko takoj ali pa pozneje. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.414.

Službodobe

Krojaškega vajenca
 sprejme takoj krojaški atelej Franc Pelko. Prosvetni dom, Novo mesto.

2 mizar. pomočnika
 sprejme takoj Stefan Marčijan, Dob pri Domžalah.

Vajenka
 za strojno pletilstvo, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, se sprejme z vsa oskrbo v hiši. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.253.

Trgovski pomočnik
 trezen in marljiv, vajenec pri delu, dobro izvešan v meš. stroki, predvsem v manufakturi, sprejme takoj. - Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe s točnimi podatki do sedanjega službovanja je poslati Iv. Alojz Remic, Dravograd.

Sprejem učenca

z dobrimi spravevali, poštenih staršev, v mešano trgovino I. Beranič, Majšperg. Nastop takoj.

Pletiljo

dobro izveščano v nogavicah in drugih pleteninah — sprejem takoj v stalno službo. - Prednost ima pletilja z lastnim strojem. - Natančne ponudbe pošljite na upravo »Slovenca« pod »Nogavičarka« pod št. 13.399.

Denar

Skladiščnik

kateri vloži vsoto 10 do 15.000 Din gotovine proti garanciji, se sprejme takoj v stalno službo. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Skladišče«.

Stanovanja

Trisobno stanovanje
 z vsemi pritliklinami na Miklošičevi cesti se odda v najem s 1. febr. 1932. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.265.

Opremljeno sobo

oddam solidnemu gospodu blizu glavnega kolodvora. Livarska ulica 6.

V najem se odda

solnčna, meblirana soba s posebnim vzhodom in balkonom. Dobra domača hrana ev. v hiši. Priporočljivo za boljšega vpokoja. Ponudbe na podružnico »Slovenca« na Jesenicah.

Stanovanje

komfortno, z 2 ali 3 sobami, iščem za takoj. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sigurno plačilo« št. 13.387.

Gospoda ali dijaka

sprejem na stanovanje in hrano v sredini mesta. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.388.

Stanovanje

pritlično, 2 sobi, kabinet, kuhinja in pritlikline, z vodovodno, električno in plinsko napeljavo, se takoj odda pri Sv. Kristofu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.415.

Trajne vrednosti

je nakit iz plemenitih kovin

Švicarske precizijske ure

Schaffhausen

Pribor

Omega

alpaka in la. kvaliteta

Longines

Doxa

F. Čuden, Ljubljana

Prešernova 1

Gospodične

se sprejmejo na stanovanje. Strelška ulica št. 4, pritličje.

Vnajem

Trgovski lokal

na Miklošičevi cesti se odda za takoj ali pa s 1. februarjem 1932 v najem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.264.

Dva lokala

na dvorišču se takoj odda v najem za mirno obrt ali pa za pisarno v Ljubljani, Francišanska ulica 8.

Pouk

Čamernikova

šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast koncesionirana Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponil

Posrestva

Gozdne parcele

na Rožniku ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 13.229.

V bližini Celja

ali Maribora kupim posrestvo v znesku do 30.000 Din. - Ponudbe z opisom na upravo »Slovenca« pod št. 13.288.

Hiša

dvonadstropna, se prodaja na Aleksandrovi cesti v Mariboru blizu kolodvora. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Stavbne parcele

pod Rožnikom ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 13.230.

Prodamo

Harmonij

trvdke Hofmann-Czerny, z 9 registri, prav dobro ohranjen, ugodno prodaja ali zamenja za pianino Franc Škoda v Krškem.

Pult

proda Jonke, Bohoričeva ulica 13.

Kurivo

premož. drva, solidne cene — Brečelj, Maribor, Koroška 49.

Jabolka

plemenita, primissima 4. prima 3, sekunda 2, tertia 1 Din za kg razpošilja Postržin, Krško.

Pražarna in mlin

za kavo, kakor tudi mlin za ostale dišave na električni pogon, dobro vpejano, se radi težke bolezni prodaja ali sprejme družabnika. Podjetje se nahaja v prometnem mestu Savske banovine, lahko se pa prestavi v kateri drugi kraj Jugoslavije. Informacije daje pisarna M. S. Pavleković, Zagreb, Ilica 144, pritličje.

Jabolka

»parmene« in »šampanjske renete« dobite pri Gospodarski zvezi v Ljubljani

Krušno moko in rženo moka

vedno sveže.

kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA

Rešljiva cesta 24.

Kupimo

Rupimo

samo kompletne vagonne jabolke vrsta

Pogačar

proti takojšnjemu plačilu pri nakladanju. Ponudbe na Stajersko sadjarsko zadružno Maribor, Miklošičeva ulica 2.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadstr.

Kupimo

vsako množino prvovrstnih zimskih žlahtnih

jabolk

samo vagonne množine proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe prosimo brezpogojno z navedbo skrajne cene franko vagon nakladalna postaja na Stajersko sadjarsko zadružno v Mariboru, Miklošičeva 2.

Obrt

Prevoz

vsakovrstnih predmetov s parom konj in vozovi prevzemam. Cene nizke. Hlev pri »Figovcu«, Dunajska cesta 13. Telefon 28-41.

Nogavice

rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG LJUBLJANA, Zidovska ulica in Stari trg

Sveže insuhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte poiznala.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina. Radeče — Zidani most.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK

lekarnar — SISAK

Varujte se potvorb

REDNO PREBAVO

osigurajo Tuškanove prebavne kroglice prirejene iz rastlin, ki čistijo in razredčujejo kri, urejujejo stolico in prebavo in s tem ovirajo naval krvi. Cena Din 15.—. Proizvaja in odpošilja stara, leta 1599 osnovana Kaptolska lekarna Sv. Marije, lekarnar Vladko Bartulič, Zagreb, Jelaičev trg 20. Dobivajo se v vseh lekarnah.

Priporočila se

restavracija in izdelovanje soda vode ERNEST RUCIGAJ, Kranj, Glavni trg 104.

Slekljeni okraši za božična drevesa

Zahtevajte moj najnovejši v barvah ilustrovani glavni katalog

kateri pošiljam brezplačno in, ki vsebuje moje nenadkriljive prokr. nove: igračke, punčke tediberi, angelčke, božične zvezde, vilinske laskice, ptice zvonce, lampione, čipke, sijajni kovinski okras, g. riande in vse ostale potrebščine, iz prve rok. cene brez konkurenco, brez rizika. Zamenja do konca decembra. Pri večjih nalogah in za preprodajalce največji popust.

ADOLF EICHENHORN EUGEN SOHN, LAUSCHA 45 (Nemčija).

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti našega do-brega očeta, brata, strica, blagopokojnega gospoda

Josipa Strmška

policijskega pristava v Celju

izkazali na kakršenkoli način svoje so-čutje ter počastili njegov spomin, izre-kamo tem potom našo najiskrejšo za-hvalo.

Celje, dne 13. novembra 1931.

ZALUJOČI OSTALI

V molitev priporočam svojo mamo

Terezijo Kanduč

ki jo je Bog danes poklical k sebi po kratki bolezni, prevideno s svetimi zakramenti.

Pokopali jo bomo v nedeljo 15. novembra ob 4 popoldne. Kropa, dne 13. novembra 1931.

FRANC KANDUČ, župnik.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

Publija Scipiona Nasiko je tresvirski posel močno skrbel. Preglavice mu je delal take, da ni mogel niti mirno spati. Ko je tako dan in noč mislil, kako bo na severu v neposredni bližini barbarskih Ilirov, katerih ni mogel strahovati Marcellus z redno vojsko, se je spomnil Kvinta Ennija, slovitega pesnika in pisca priljubljenih iger. Njegov prijatelj je bil in je govoril in poznal več jezikov. Zato so ga razni konzuli jemali s seboj, ko so odhajali v tuje pokrajine, da jim je služil za tolmača, in še zato, da bi ovekovečil njihova dela.

»He,« si je mislil Publius in bil vesel, da bo imel preizkušnega in še zabavnega in dovipnega spremljevalca, tudi meni bo dobro služil in ne odreče mi, saj severnih krajev še ni videl. Opišem in orišem mu jih po Acidinovem pripovedovanju tako živo in lepo, da bo strmel in se bo, pri Apolonu in vseh deveterih Muzah, moral navdušiti in me bo še prosil, naj ga vzamem s seboj!«

Tako si je zvalil Publius Scipio Nasica doberšen del skrbi z ramen in je vstal in se napravil na Aventin, ki je bil zloglasna četrt revežev in pesnikov in igralcev. Tudi Ennius je stanoval na Aventinu. Lahko bi si bil prebral, a bilo bi contra moreš stanovsko zavednih poetov in histrionov, ako bi se izločil iz njihove srede. Tega ni maral in tudi ni maral za nobeno ceno zapustiti skromne svoje hiše, v kateri

je preživel najlepša leta in je med njenimi stenami tako lahko in nemoteno delal. Edino živo bitje, ki ga je imel v hiši in je oskrbovalo dom in mu streglo, je bila sužnja.

Publius je prisopel do Ennijeve hiše in je vstopil v skromni vestibul, odkoder je zaklical:

»Kvinte, kje pa tičiš? Spet nova tragedija ali kaj?«

Ennius se ni oglasil, pač pa je pridrsela sužnja in se poklonila.

»Gospoda iščem,« ji je povedal Publius.

»Gospod, gospoda, gospoda ni... ni doma...« je kakor jecljala, ko je odgovorila in je sproti rdela.

Publius se je nasmehnil, ko je videl zadrego Ennijeve sužnje. »Svoje muhe ima, ne pusti se motiti,« je pomislil pa je rekel:

»No, povej gospodu, da bi rad z njim govoril Publius Scipio. Zal mi je, da sem prišel tak čas, ko ne more biti doma!«

Tako je rekel in se je vrnil, sužnja pa se je od-dahnila, zakaj ni se ji bilo več treba bati gospoda, ki bi se sicer znesel nad njo, pa čeprav bi pustila k njemu samega Scipiona. Ko je delal, bi tudi konzula ne sprejel.

Ko se je zmračilo in je Ennius pustil delo in mu je sužnja povedala, da ga je iskal Publius Scipio, je bil le radoveden, kaj mu je hotel. Drugo jutro se je odpravil sam k njemu. Prišel je v vestibul in že v atrij in vprašal po njem. Iz tablina, gospodarjeve pisarne v gornjem koncu atrija nasproti vhodu, se je oglasil Publius:

»Ni me doma!«

Resno zadirčno je odmel po atriju in izzvenelo

v šegavo pritajeno hehetanje.

Ennius je presenečen obstal, začudeno pogledal proti tablinu in dejal:

»Kako? Ni te doma? Mar ne poznam tvojega glasu?«

Publius nato še vedno iz tablina:

»Nesramen človek si, Ennius! Ko sem jaz včeraj vprašal po tebi, sem verjel tvoji sužnji, da te tako-rekoč ni doma, ti pa nočeš verjeti meni samemu!«

»Dobro si me potegnil, Publius, izkupil sem jo, hohohoho!...« se je dobrodušno zasmehal Ennius.

»Kakor zaslužiš!« mu je odvrnil Publius in stopil prijatelju naproti ter ga odvedel iz atrija po hodniku mimo tablina v peristil in od tam v triklinium, kamor so nanese sužnje pijače in prigrizkov.

»Tako, zdaj mi pa povej, čemu si se blagovolil petruditi k meni na Aventin, kar sicer ni tvoja navada?« je vprašal Ennius, ko se je oslonil za mizo na zofo in izpraznil prvo čašo cekubca, katerega se ni nikdar branil.

»Veš, da sem eden izmed tresvirov coloniae deducendae tam gori na severu, kjer je tovoril, kakor nam znate pesniki bajati, Jazon svojo Argo iz Istra preko kopnega v Adrijo. Pa sem mislil, da bi te pot v take kraje zanimala in bi me spremljal. Če te je vzel pred šestimi leti Marcus Fulvius Nobilior v Eto-lijo in pred letom njegov sin Quintus, ko je šel ustanovljati naselbino v Potencijo, čemu bi te zdaj jaz ne povabil in ti napravil veselja, ko sva prijatelja. Seve, nekoliko sebičnosti mi ne boš zameril. Ti znaš jezike in na to sem predvsem mislil, ko sem menil, da bi nam dobro služil,« je razlagal Publius in vmes sam stregel gostu.